BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17, MASS. 02116

KELEIVIS
Prenumerata . Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year $7.00
pusei metų — 6 months .. $4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

Boston Public Library

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 37 "Keleivio" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1971 METŲ RUGSĖJO - SEPTEMBER 28 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 20 centų 67-TIEJI METAI

Anglai išbaidė didelį sovietų šnipų lizdą

Iš Londono išvaryti net 105 sovietų atstovybės ir kitų jų įstaigų tarnautojai. Visus šnipus išdavė pas anglus atbėgęs aukštas sovietų žvalgybos viršininkas. Tikimasi dar daugiau rusų šnipų sumedžioti ir kitose valstybėse.

Bene didžiausia šių dienų sensacija — didžiausio sovietų šnipų lizdo išbaidymas Anglijoje. Šį kartą anglams pavyko užčiuopti net 105 rusų šnipus, kurie buvo Londone sovietų atstovybės nariai, sovietų lėktuvų linijos Aeroflot agentūros ar jų Narodny bank skyriaus bei kitų įstaigų tarnautojai.

Tokį milžinišką sovietų šnipų tinklą išaiškinti britams padėjo jau prieš tris mėnesius pas juos atbėgęs aukštas sovietų užsienio žvalgybos viršininkas. Šis sovietų agentas, pats vadovavęs žvalgybai, be savo žinių, atgabeno anglams surinkęs dar ir kitų šnipų misijos narių portfelius su labai slaptais dokumentais, iš kurių ir išryškėjo visas sovietų žvalgybos voratinklis, aprezgęs ne tik Angliją, bet ir kitas Europos valstybes bei JAV.

Anglams jau seniai kėlė įtarimą nepaprastai didelis sovietų atstovybės Londone tarnautojų skaičius. Jų čia buvo net 500, ir jie landžiojo po įvairiausias anglų įmones ir įstaigas.

Remdamiesi sovietų agento pateiktu šnipų sąraša ir neabejotinai jų kaltę įrodančiais dokumentais, anglai įsakė per dvi savaites išsikraustyti iš Londono 90 sovietų atstovybės ir kitų jų tarnautojų, o 15, kurie buvo išvykę, uždraudė grįžti į Angliją.

Išaiškėjo, kad sovietų šnipai, be kitų dalykų, ypač rinko karinės vertės žinias ir informacijas apie greitųjų lėktuvų Concorde gamybą, kompiuterius ir elektronikos srityje išradimus.

Anglai, nenorėdami viešo triukšmo ir santykių su sovietais pablogėjimo, jau seniau buvo kreipęsi į Sovietų S-gos užsienio reikalų ministerį Gromyko, kad savo šnipus tyliai atsiimtų, bet sovietų vyriausybė į tuos raštus net nesiteikė atsakyti.

Kaip ir galima buvo tikėtis, dabar Sovietų S-ga dėl tų 105 šnipų išaiškinimo ir išvarymo pakėlė didžiausią triukšmą, visą kaltę neigdama ir kaltindama anglus, kad šie esą pradėję iš naujo "šaltąjį karą" prieš sovietus. Sovietų spauda dabar ėmė šaukti, kad anglai jau seniai vedą karo kurstymo politiką, kad jie esą priešingi sovietų ugdomai taikos ir pasitikėjimo dvasiai Europoje. Britams įteiktoje notoje grasinama, kad už tokį "sovietų diplomatų" išvarymą būsią atitinkamai atsikeršyta.

Bet britai nenusileidžia, nes turi perdaug aiškių įrodymų, kad tas šnipinėjimas nepaprastai grėsė Britanijos valstybės saugumui. Be to, jie netiki, kad sovietai tiek pat išvarytų anglų iš Sovietų S-gos, nes Maskvoje yra tik apie 40 Anglijos ambasados tikrųjų narių, o dauguma kitų anglų — tai įvairūs inžinieriai, technikai ir kitokie specialistai, kurie ten moko rusus ar stato jiem įmones ir patiems sovietams labai reikalingi.

Su anglų žvalgyba ir tuo gerai paslėptu pabėgusiu sovietų agentu jau yra susisiekę ir artimai bendradarbiauja atitinkami JAV ir NATO valstybių organai, net atsirado galimybių išaiškinti ir kitur įsiveisusius sovietų šnipus.

JAV užsienio reikalų sekretorius William P. Rogers pareiškė, kad tokios nepaprastos gausybės sovietų šnipų atidengimas gali turėti lemiamos reikšmės apsisprendžiant, ar verta domėtis sovietų siūloma Europos saugumo konferencija.

Gandai apie Kinijos vadus

Dabar sklinda labai daug gandų apie komunistinės Kinijos vidaus įvykius ir jos vadus.

Atšaukus Kinijos tautinės šventės iškilmes, buvo skleidžiamas gandas, esą, Kinija bijanti čia pat galimo sovietų puolimo.

Kitas gandas skelbė, kad Kinijoje vykstąs perversmas ar kova partijoje prieš numatytą prez. Nixono vizitą ir naują Chou En-lai politinę liniją.

Dar buvo sakoma, kad sergąs ar mirštąs Mao Tse-tungas, kad sergąs ar suimtas jo būsimas įpėdinis Lin Piao, kad buvęs prezidentas vadojaująs sukilimui prieš dabartinę valdžią ir kt. Bet kol kas nė vienas šių gandų dar oficialiai nepasitvirtino.

Norvegijos vyriausybę sudaro socialistai, kurie parlamente turi 74 atstovus iš visų 150.

Poetas H. Nagys Waterburyje, Conn.

Poetas dr. Henrikas Nagys iš Montrealio, Lietuvių bendruomenės valdybos pakviestas, spalio 2 d., šeštadienį, Šv. Juozapo parapijos salėje skaitys savo poezijos kūrinių.

Tą vakarą nuo 7:30 val., parapijos salėje įvyks Waterburyje pirmasis šio rudens sezono kultūrinis parengimas. Po poeto H. Nagio literatūrinės dalies pasireikš Worcesterio, Mass., Lietuvių Meno mėgėjų ratelio penketukas, gros orkestras, bus vaišės, šokiai ir kt.

Kadangi mūsų įžymusis poetas Nagys savo kūrybą čia skaitys pirmą kartą, laukiama, kad jo gyvojo žodžio išgirsti susirinks ne tik iš Waterburio.

Kodėl Rusija sutarė su Hitleriu

The Boston Globe ir kt. buvo išspausdinti seno sovietų diplomato Maiskio straipsniai. Juose jis norėjo įtikinti, kad Stalinas neturėjo kitos išeities, kaip tik pasirašyti sutartį su Hitleriu, kad tuo būdu apsisaugotų nuo Britanijos - Prancūzijos užpuolimo. Pagal Maiskį, dėl Antrojo pasaulinio karo kalta Britanija su Prancūzija.

Į tai rugsėjo 23 d. Boston Globe atsiliepė P. Žičkus, o rugsėjo 24 d. Harvardo universiteto prof. Adam B. Ulam, kuris ilgokame straipsnyje aiškiai išdėstė, kaip Stalinas su Hitleriu slaptame protokole prie 1939 m. rugpiūčio 23 d. sutarties pasidalino Lenkiją ir visą Pabaltiją. Todėl ta sutartis buvo aiškus agresijos susitarimas.

Prof. Ulam vertas visų mūsų padėkos.

Vietname komunistai labai smarkiai bombardavo P. Vietnamo karių saugojamas pozicijas prie Kambodijos sienos. Gi amerikiečių lėktuvai stipriai daužė Šiaurės Vietnamą — priešlėktuvinių raketų įrengimus ir kariuomenės telkinius prie demilitarizuotos zonos.

* * *

Lėktuvų bendrovės, varžydamosi tarp savęs, mažina bilietų kainas į Europą. Viena prancūzų bendrovė žada nuo vasario 1 d. iš Paryžiaus į New Yorką ir atgal vežti tik už $170.

* * *

Jungtinėms Tautoms susirinkus, New Yorke prie JT rūmų demonstravo dvi kiniečių grupės: viena už raudonąją, kita už tautinę Kiniją. Jei ne policija, jos būtų susimušusios.

Prezidentas Nixonas su Romana Banuelos, kurią jis paskyrė JAV iždininke vietoj mirusios Dorothy Kabis. Banuelos yra meksikiečių kilmės amerikietė, sėkminga Los Angeles verslininkė, 46 m. amžiaus.

Nauja žurnalistų centro valdyba

Lietuvių Žusnalistų s-gos naujai išrinktoji valdyba šitaip pasidalino pareigomis: pirm. kun. J. Vaišnys, vykd. vicepirm. V. Kasniūnas, vicepirm. organizacijos reikalams ir "Pranešėjo" techninis redaktorius Vl. Būtėnas, sekr. A. Pužauskas, ižd. J. Janušaitis.

Kadangi Chicagos skyrius rinkimus apskundė garbės teismui, tai valdyba pareigų neperims, kol nebus gautas teismo sprendimas.

JAV įspėjo Vietnamo generolus

JAV ambasada painformavo P. Vietnamo generolus, kad bet koks bandymas nuversti prez. Thieu reikštų visišką Amerikos paramos nutraukimą. Šiuo metu perversmas, sako, būtų nepaprastai žalingas kraštui.

Apie perversmą gal daugiausia galvoja dabartinis viceprezidentas Ky, kuris atšaukė savo kandidatūrą į prezidentus, nes netikįs, kad rinkimai būsią laisvi.

Darant remontą Japonijos pasiuntinybėje Maskvoje, buvo rasta slaptai įtaisytų mikrofonų. Tas nieko nenustebino, nes kiekviena užsienio atstovybė žino, kad jų yra, nors ir negali rasti.

* * *

Suspenduotas New Yorko valstijos aukščiausiojo teismo narys Schweitzer dėl nesuderinamų su teisėjo vardu ir pareigom veiksmų.

Adam Malik, Indonezijos užsienio reikalų ministras, išrinktas rugsėjo 21 d. prasidėjusios J. Tautų 26-sios sesijos pirmininku

JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose George Bush smarkiai veikia, kad į šią organizaciją būtų priimta raudonoji Kinija, bet iš jos neišmesta ir tautinė Kinija (Taiwanas).

Brežnevui nepavyko palenkti Tito

Brežnevas lankėsi Jugoslavijoj, norėdamas sumažinti Balkanuose Kinijos komunistų įtaką ir diktatorių Tito pastūmėti į sovietinę liniją, bet Tito tiems gundymams pasipriešino. Jugoslavija ir toliau eisianti savo tautinio komunizmo keliu.

Jugoslavijos ir Sovietų Sąjungos santykiai dar nuo Stalino laikų toli gražu nėra "broliški", kai tik Tito išvijo visus sovietų agentus ir pasuko kraštą "jugoslaviškojo komunizmo" keliu, gerokai nutoldamas nuo rusiškosios ortodoksijos. Nors sovietų ir grasinamas, su Vakarų parama Tito iki šiol išsilaikė nepriklausomas, ir, kaip sakoma, teko kalnui eiti prie Mahomedo, jeigu Mahomedas pats neartėja prie kalno...

Nesulaukdamas Jugoslavijos nuolaidumo, pirmą kartą kadaise diktatorių Tito aplankė Sovietų S-gos vadas Chruščiovas, kuris po ilgesnių pokalbių tegalėjo tik tame 1955 metų susitarime patvirtinti, kad Jugoslavija ir toliau lieka nepriklausoma ir su ja bus santykiaujama, kaip "lygus su lygiu".

Antras sovietų bandymas pasivilioti Tito į savo avidę buvo dabar. Tų pastangų ėmėsi pats Brežnevas, tris dienas viešėjęs Jugoslavijoje. Užsienio korespondentų žiniomis, Brežnevo pokalbiai su Tito ir jugoslavų komunistų partijos vadovybe buvę gana kieti, bet pasitarimų rezultatai išryškėjo tik iš bendro abiejų vadų komunikato bei pareiškimų spaudai.

Brežnevas savo kalboje pareiškė, kad, nors Jugoslavija nukrypusi nuo bendros komunistinio judėjimo linijos, nors sovietams nėra patrauklūs Jugoslavijos demokratiniai ir decentralizacijos bandymai, vis dėlto nebūsią iš Sovietų S-gos pusės nieko daroma šitai nepriklausomybei suvaržyti. Jis formaliai sutiko su faktu, kad Jugoslavija ir toliau pasiliks už Varšuvos sutarties satelitinių valstybių ribų. Maskva pasižadėjo nesikišti į Jugoslavijos vidaus reikalus, o Tito iš savo pusės — kad ateityje stiprinsiąs Jugoslavijos bendradarbiavimą su Sovietų S-ga tarptautinės politikos, prekybos ir kultūros srityse ir apsilankysiąs Maskvoje. Kadangi tokie komunikatą pagražinantieji pareiškimai nėra nauji ir mažai ką reiškia, tai lieka vertas dėmesio tik pakartotinas Jugoslavijos nepriklausomumo nuo Maskvos pripažinimas.

Brežnevą į Jugoslaviją atvedė susirūpinimas dėl Kinijos komunistų įtakos didėjimo Jugoslavijoje, Rumunijoje ir kituose satelitiniuose kraštuose. Dėl to iš Jugoslavijos jis dar nuvyko į Vengriją ir Bulgariją tos rusams nepakenčiamos kiniečių dvasios vaikyti.

Prezidentas sutiko imperatorių

Japonijos imperatorius Hirohito skrenda aplankyti kelių Europos valstybių. Prezidentas Nixonas nuskrido jo pasitikti Alaskoje, kai imperatoriaus lėktuvas ten sustojo kuro pasiimti.

Hirohito yra pirmasis Japonijos imperatorius, kurio koja palietė svetimo krašto žemę. O tai imperijai jau 2631 metai.

Prez. Nixono kelionė pasitikti imperatoriaus buvo tik mandagumo pareiškimas. Ja norėta sušvelninti santykius ir išsklaidyti japonų nepasitikėjimą JAV-bėmis, kilusį Nixonui pakeitus užsienio politikos kursą Kinijos atžvilgiu.

Danijoje laimėjo socialdemokratai

Valdančioji centro ir dešinės koalicija pralaimėjo parlamento rinkimus — prarado 10 atstovų. Socialdemokratai laimėjo 8, o liaudies socialistai 6 naujus atstovus. Viso labo jos turės 87 atstovus iš 179. Nors jos ir neturi daugumos, bet socialdemokratų vadas Krag jau pareikalavo, kad Baunsgardo vyriausybė pasitrauktų.

Naujas New Yorko policijos viršininkas daro reformas, siekdamas apvalyti policiją nuo netinkamų asmenų. Vieni policininkai atleidžiami, kiti perkeliami į kitas vietas.

* * *

Mirė seniausias aukščiausiojo teismo narys Hugo Black, 85 m. amžiaus, o teisėjas Harlan, 72 m., dėl pašlijusios sveikatos atsistatydino. Prezidentas turės paskirti du naujus teisėjus. Sakoma, kad vienas iš jų būsiąs moteris.

Kur nuves naujoji Vokietijos Rytų politika?

Prieš vokiečių "Ostpolitik"

W. Brandto vyriausybės Bonnoje vedama vadinamoji Rytų politika (Ostpolitik) pastaruoju metu, ypač vak. vokiečiams pernai pasirašius sutartis su Sovietų Sąjunga ir Lenkija, be to, kancleriui Brandtui š. m. rugsėjo 17-18 d. su Brežnevu ir kitais vedus pasitarimus Kryme, Oreandoje, netoli Jaltos, tebekelia Vakarų stebėtojų dėmesį. Rūpestis dėl dabartinės politinės krypties pastebimas ir pačioje Fed. Vokietijoje. Pvz., "Die Welt" dienraštis Hamburge š. m. rugsėjo 11-12 d. laidoje kėlė nepasitenkinimą ta "Ostpolitik", pažymėdamas, kad Bonnos vyriausybė net vykdanti komunistų partijų pasitarimo 1967 m. Karlovy Vary, Čekoslovakijoje, nutarimus. Esą, tie nutarimai visiškai atitinka dabartinę "Ostpolitik" kryptį, ir jų nemaža dalis Brandto vyriausybės jau esanti įvykdyta.

Britų dėmesys Bonnos naujajai krypčiai

Į Bonnos dabartinės užsienio politikos kryptį, ypač ryšium su sovietų įkyriai peršamos Europos saugumo konferencijos galimu sukvietimu, į tos politikos galimus pavojus kreipia dėmesį ir britai. "East West Digest", žurnalas užsienio politikos klausimams Anglijoje, š. m. rugpiūčio mėn. laidoje tai Vak. vokiečių "Ostpolitik" skyrė vedamąjį ir išsamią buv. Vyr. sąjungininkų dalinių Europoje NATO vado gen. Lyman L. Lemnitzerio paskaitos santrauką.

Žurnalas vedamajame, rašytame dar prieš Berlyno susitarimo rugsėjo 3 d. pasirašymą, teigia, kad vokiečiai sovietams buvo padarę eilę nuolaidų ir viena iš pavojingiausių — tai leidimas vėl veikti Vak. Vokietijos komunistų partijai. Žurnalui atrodo nesuprantami Brandto posūkiai, jo strategija ir vokiečių kairiųjų politikų rodomas džiaugsmas Ulbrichtui pasitraukus. Tuo tarpu naujasis Maskvos gauleiteris R. Berlyne — Honecker laikytinas pavojingu ir aiškiai paklusniu Maskvos įrankiu, įsakymų vykdytoju.

Gen. Lemnitzer, buvęs NOTO vadas, savo šių metų gegužės 22 d. paskaitoje Amerikos institute Europos saugumo klausimams ("The impact of the German Ostpolitik on the Western Alliance") svarstė klausimą — koks tos Vak. vokiečių Rytų politikos poveikis Vakarų Sąjungai? Tai svarbu, nes toji "Ostpolitik" veikia ne tik NATO, bet ir JAV-bes bei visą laisvąjį pasaulį.

Lemnitzer primena, kad "Ostpolitik" tai nebūtinai paties Brandto politikos padaras. Tokią kryptį vykdė ir kitos Vak. Vokietijos vyriausybės. Pvz., K. Kiesingeriui būnant kancleriu, gi W. Brandtui užsienio reikalų ministru, Vokietijos santykiai su jos rytų kaimynais buvo lankstesni, buvo atnaujinti diplomatiniai santykiai su Rumunija ir Jugoslavija. Tačiau 1969 m. rugsėjo mėn. įvykus rinkimams Fed. Vokietijoje ir valdžios priešaky atsidūrus Willy Brandtui, pradėta vykdyti naujoji "Ostpolitik".

Palankus Varšuvos pakto kraštų žvilgsnis

Naujoji pagyvėjusi Brandto kryptis dar 1969 m. pabaigoje palankiai įvertinta Varšuvos sutarties kraštų dviejuose pasitarimuose.

1970 m. Brandto vyriausybės pasirašytos sutartys su Sovietų Sąjunga ir Lenkija (jos dar turi būti patvirtintos parlamentų) laikytinos pirmaisiais stambiais "Ostpolitik" vaisiais. Sutartys gali būti laikomos pirmaisiais žingsniais "detente" (atlydžio) su Rytais kryptimi.

Bonnos vyriausybė įsitikinusi turinti naudos, jai naująją politikos kryptį vykdant. Brandt, pripažinęs pokarinį Vokietijos padalinimą, atsisakydamas vokiečių sričių Rytuose, tikisi sušvelnėsiant santykiams tarp abiejų Vokietijų. Be to, jis mano, kad atsiranda galimybės naujoms sutartims su kitais Rytų Europos kraštais. Tuo pačiu metu Brandt ir jo gynybos ministras H. Schmidt Vakarus patikino: santykiai su Vakarais nesikeis ir tik NATO gali patikrinti saugumą Europoje (H. Schmidt str. "Foreign Affairs" žurnale 1970 m. spalio mėn.).

Vakarai reaguoja, pritaria Bonnos politikai

NATO Brandto politinę kryptį pirmą kartą įvertino 1970 m. gruodžio mėn. NATO ministeriai savo komunikate pabrėžė norą mažinti įtampą Europoje, siekti joje pastovios taikos. Dėl to NATO teigiamai vertino ir Bonnos sutartį su Maskva. Vis dėlto buvo nurodyta į reikalą nemažinti NATO gynybinio pajėgumo.

Prez. Nixonas savo žodyje kongrese 1971 m. vasario 25 d. pripažino, kad vokiečių ryšiai su Rytais "neišvengiamai veikia visų Europos valstybių interesus, be to, ir JAV santykius su Sovietų Sąjunga". Aplamai, Vakarai Brandto "Ostpolitik" vertina atsargiai, su rezervais, svarbiausia, stebėdami, kad toji politika nepažeistų Vakarų Sąjungos, atseit — NATO.

"Ostpolitik" pavojai ir jų ne vienas

W. Brandt teigia, kad jo "atlydžio politika" nėra silpnumo, priešingai — ji pasitikėjimo, politinės laisvės ženklas. Tuo tarpu gen. Lemnitzer nurodo, kad toji politika nedavusi konkrečių vaisių, priešingai, Brandt galįs Vak. Vokietiją įstumti į akligatvį, iš kurio ji nebegalės ištrūkti.

Iš tikrųjų toji "Ostpolitik" galinti virsti įrankiu, kuriuo pasinaudodama Sovietų Sąjunga galinti siekti savo tikslų. Pagal Anthony Hartley ("Foreign Affairs", 1971 m. sausis) rusų tikslai esą trejopi: JAV-bes išstumti iš Europos, pasiekti status quo (dabartinės padėties) Europoje pripažinimo ir sutrukdyti Europos apjungimą.

Teigiamai vertindama Brandto "Ostpolitik", Sovietų S-ga tikis pasiekti Vokietijos išjungimo iš NATO sąrangos, ir tai savo ruožtu vestų prie šios organizacijos solidarumo silpninimo.

Sovietų akimis, "Ostpolitik", Maskvos - Bonnos 1970 m. sutartis ir Europos saugumo konferencijos sukvietimas tai beveik teisėtas kelias pripažinti pastovia sovietų įtakos sferą.

Išvados

Gen. Lemnitzer nuomone, pirmoji išvada — NATO privalo ir toliau būti stipri pajėga. Priešingu atveju NATO solidarumas silpnės, ir čia esama pavojaus, nes "Ostpolitik" galėtų privesti prie tokios padėties. Be to, toji politika galėtų kelti vokiečių militarizmo baimę. Ji gali skaldyti ir sąjungininkus, ypač, jei siekiant atlydžio su Rytais, tai būtų vykdoma Vakarų įsipareigojimo kaina. Svarbiausia, vokiečių nepuolimo sutartys su Rytais galės kelti klausimą: ar NATO reikalinga Vak. Vokietijai, kai jai "negrėstų jokia agresija"?

"Ostpolitik" galėtų virsti pavojingu žaidimu. Siekimai mažinti įtampą, gerinti santykius su komunistais gali stambiai pažeisti NATO solidarumą ir Vak. Vokietiją atskirti nuo jos Vakarų sąjungininkų. Tai savo ruožtu galėtų turėti sunkių padarinių — abi Vokietijos galėtų būti apjungtos tokiomis sąlygomis, kurios labiau palankios sovietams, bet ne Vakarams.

(ELTA)

Ką kiti rašo?

LIETUVOJE NUSIVYLĘ "AMERIKONAIS"...

Apie tai rašo V. Vokietijojo leidžiamas "margo rūbo" žurnalas "Nemuno Kraštas", kurį labai garbina ir laimina "Laisvė". Ir šį kartą "Laisvė" su pasigėrėjimu cituoja to "Nemuno Krašto" 3 nr. išspausdintą N. Bukonto straipsnį, pavadintą "Amerikiečiai Lietuvoje", kuriame tarp kitko rašoma:

"Pagaliau susimąstėme: kaip atrodo Lietuvoje suamerikonėjęs lietuvis? Kiek prirašėme apie savo išeiviškos visuomenės pranašumą, lyginant ją su šiandienine Lietuva. O kadangi Lietuvos žmonės, pagal mus, yra vargšai, prispausti, nelaimingi, tai jau savaime kiekvienas Amerikos lietuvis, ypač tas, kuris dalyvauja vadavimo veikloje, yra žymiai pranašesnis visais atžvilgiais už kažin kokį ten sovietinį pilietį. Bet tikrovė parodė visai ką kitą. Atvažiuoja į Ameriką Lietuvos žmogus, o jis pasirodo labai kultūringas, išsilavinęs, inteligentiškas. Atvyksta į Vilnių turistas iš Amerikos, o jo kultūrinės žinios pokalbiuose su Lietuvos žmonėmis pasirodo visai skurdžios. Ir užuot reprezentavęs amerikietiško gyvenimo pranašumą, užuot mokęs mūsų idealų ir švietęs Lietuvos žmones, tas didysis amerikonas nublanksta prieš tautietį, kurį girdėjo esant tamsų, skurstantį, skria udžiamą..."

"Laisvė" prie to pasiskubina pridėti savo graši, kad tai esanti pastaba "vaduotojams", kurie savo spaudoje "vaizduoja Lietuvos žmones labai kultūriškai atsilikusiais..."

Pirmiausia, — niekas čia Lietuvos lietuvių nevaizduoja "kultūriškai atsilikusiais", o kaip tik visur pabrėžiama, kad jie žymiai kultūringesni už kolonistus rusus ir kad tas aukštas lietuvių kultūros lygis kaip tik ir saugo ja lietuvių tautą nuo surusėjimo.

Mūsų spauda pabrėžia tik neginčijamą faktą, kad Lietuvos žmogaus ekonominis gyvenimas yra žymiai skurdesnis, negu amerikiečio, nes čia net bedarbis per mėnesį gauna 200 dolerių pašalpos, kiek ten per tą pat laiką neuždirba nei jaunas inžinierius, nei gydytojas. Be to, nenuneigiamas faktas ir tas, kad Lietuvos žmogus neturi nė šešėlio tos politinės ir aplamai minties ir žodžio laisvės, kurią net piktnaudodamas čia alsuoja A. Bimba. Dėl to ir amerikietis turistas negali ten nė bandyti mokyti kokių nors "idealų", išskyrus komunistinius, kurie žmonėms jau įgrisę iki gyvo kaulo.

Be to, reikia pastebėti, kad iš Lietuvos Amerikon atvažiuoja dažniausiu atveju įvairūs profesoriai, daktarai, inžinieriai, žurnalistai ir panaši atrinkta publika ir jau daug rečiau kolchozininkas ar senas pensininkas.

Čia turime "Laisvei" priminti, kad tie Bukonto minimi amerikonai tamsuoliai kaip tik ir yra "Laisvės" ar "Vilnies" skaitytojai, visi tie vadinamieji "pažangieji". Tai patvirtins kone kiekvienas Lietuvos lietuvis, kuriam tik teko su jais susidurti. Va, tie "pažangieji" — "Laisvės" auklėtos bobelės ir dar neseniai buvę pliki Stalino apaštalai, — Maskvoje įsėdę į Vilniun skrendantį lėktuvą, jau bando tarp savęs ne tik garsiausiai kalbėti rusiškai, bet dar mėgina rusiškai ir uždainuoti, nors tos kalbos dar nuo caro laikų tiktai keiksmažodžius taysyklingai temoka ištarti. Lėktuvo palydovam tenka tokius rusų patriotus tramdyti. O kokia kultūra toksai raudonas avinas gali nustebinti žmogų Lietuvoje? Apie juos pasakojami Lietuvoje tik pašaipūs anekdotai, kuriuos "Laisvei" nuoširdžiai patartume susirinkti, kaip savo pasekėjų folklorą.

Neabejojame, kad ir "Nemuno Kraštas" tik šių "pažangiųjų pavyzdžius ir teturėjo, nes tik šiais "amerikonais" Lietuvos žmonės ir yra visuotinai nusivylę.

PAGALIAU IR BIMBA PRISIMINĖ NIKITĄ

Antanas Bimba, visada keliaklupsčias garbindamas Maskvos valdovus, tik jų vienų balso ir piršto ir šiandien teklauso, pats vis bijodamas peranksti prasižioti, kad kartais nenušnekėtų, kas Maskvai nepatinka. Todėl jis nutęsė ir Nikitos Chruščiovo mirties paminėjimą savo redaguojamoje "Laisvėje". Apie tai jis teparašė tik po 10 dienų — rugsėjo 21 d. laidoje.

Ir šį kartą jis "užgiria" dabartinių valdovų elgesį. Girdi, "kaip velionį ir jo ilgametę veiklą įvertino ir jo palaikus palaidojo, yra grynai Tar. Sąjungos žmonių, vyriausybės ir partijos reikalas."

Vadinasi, A. Bimbai nekyla jokio klausimo, kodėl nė vienas dabartinių komunistų vadų neatėjo atsisveikinti su buvusiu partijos vadu, vyriausybės galva, žmogumi, kuris, anot paties A. Bimbos, "suvaidino labai svarbų vaidmenį".

THIEU NURODO, KAIP BALSUOTI PRIEŠ JĮ

Spalio 2 d. jau čia pat. Tą dieną P. Vietname turi būti prezidento rinkimai. Kandidatas tėra tik vienas — dabartinis prezidentas Thieu. Dėl to ruošiamos protesto demonstracijos, senatas priėmė rezoliuciją, kurioje sakoma, kad prezidento rinkimai būtų atidėti, nes, esant tik vienam kandidatui, rinkimai būtų nedemokratiški ir kraštui nelaimė.

Bet tas senato nutarimas, žinoma, prezidentui nėra privalomas, ir jis nemano rinkimų atidėti.. Taip bent atrodo dabar..

Norėdamas palikti balsuotojams šiokią tokią pasirinkimo galimybę, prez Thieu pareiškė, kad jis atsistatydinsiąs, jeigu už jį nebalsuos daugiau kaip pusė balsuotojų. Jis net paaiškino, kaip gali rinkikai balsuoti prieš jį, būtent: įmesti suplėšytą rinkimų lapelį, pažymint jame X ženklą ar įmetant į urną tuščią voką.

Atrodo, kad Thieu tikisi būti išrinktas. Jis pareiškė, kad daugumą jo kandidatūros priešininkų yra tik Saigone ir dar poroje didmiesčių, bet šių miestų gyventojai sudaro tik krašto gyventojų mažumą. Visi jo tikrieji rėmėjai gyvena provincijos gyvenvietėse, ir jų nuomonė nulems rinkimų davinius.

Užsienio žurnalistai bandė patirti šių kaimo gyventojų nuomonę. Daugelis jų pareiškė, kad, žinoma, balsuosią už Thieu, nes jis yra prezidentas, nors jo asmeniškai ir nepažįsta. Atseit, kitaip balsuodami ar nebalsuodami jie pasipriešintų dabartinei valdžiai, ko nenori daryti, nes ta valdžia jiems teikianti paramą, juos išvadavusi ir ginanti nuo komunistų.

Atrodo, kad šiuose rinkimuose daug įtakos turės kaimų seniūnai, kurių ir dabar gyventojai klauso. Kaip jie pasakys, gal taip balsuotojai ir darys, nes patys turi tik labai miglotą politinę nuomonę.

Jung. Tautose 130 valstybių

Rugsėjo 21 d. prasidėjo Jungtinių Tautų 26-ji sesija. Jos pirmininku išrinktas Indonezijos užsienių reikalų ministras Adam Malik. Pirmajame posėdyje priimti 3 nauji nariai: Bhutan, Bahrain ir Qatar. Pirmoji yra Himalajų kalnuose, o kitos prie Persų įlankos, visos Azijoje. Bhutan turi apie 800,000, Bahrain — 236,000, o Qatar — tik 115,000 gyventojų, bet ir jos, pasaulinės svarbos reikalus sprendžiant turės po vieną balsą, kaip ir milžiniškos valstybės Indija, JAV ir kt. Tuo būdu dabar Jungtinėse Tautose yra 130 valstybių.

Šioje sesijoje bus sprendžiama, priimti ar ne į J. Tautas raudonąją Kiniją. Iki šiol tas klausimas būdavo išsprendžiamas neigiamai, bet šį kartą jis gal jau bus išspręstas teigiamai. Taip galvoja JAV delegacija, bet yra diplomatų, kurie ne tokie optimistiški.

Iki šiol Kiniją priimti labai priešinosi JAV-bės, o dabar jos yra jau už komunistinės Kinijos priėmimą, bet kad pasiliktų ir Tautinė Kinija (Taiwano). Albanija yra pateikusi kitą pasiūlymą — priimti raudonąją Kiniją, bet išmesti tautinę.

Tuo klausimu numatoma karštų ginčų.

Sesijai teks pasirinkti ir naują generalinį sekretorių, nes dabartinis U Thant š. m. gruodžio 31 d. baigia antrąją kadenciją ir nebesutinka toliau pasilikti.

Teks susirūpinti ir lėšom, nes J.T. jau yra įbridusios į didelę skolą. Mat, ne visi nariai sumoka nustatytą nario mokestį. Daugiausia skolingos Jungtinėm Tautom yra Sovietų Sąjunga ir Prancūzija. 1970 metų Jungtinių Tautų biudžetas buvo $164 milionai. Tos sumos didelę dalį teko sumokėti JAV-bėms.

Sovietų Sąjunga visą laiką rėmė raudonosios Kinijos kandidatūrą į Jungtines Tautas. Jos spauda dar ir dabar reiškia tą pačią nuomonę.

Pernai už Albanijos pasiūlymą — priimti raudonąją ir išmesti tautinę Kiniją — balsavo 51, prieš 49.. Bet kadangi tas klausimas yra pripažintas svarbiu, tai jis laikomas išspręstas tada, kai už priėmimą balsuoja du trečdaliai. Vargu ir šiemet tas pasiūlymas surinks du trečdaliu balsų.

Lengviau gal bus priimti abi Kinijas, negu vieną priimti, o antrą išmesti. Bet raudonoji Kinija jau pareiškė, kad ji į Jungtines Tautas neis, jeigu ten šėdės ir tautinės Kinijos atstovas.

Tas klausimas turės netrukus paaiškėti.

ANGLIJA

Socialdemokratų pasitarimas

Rugsėjo 18 d. Londone įvyko lietuvių socialdemokratų Vak. Vokietijoje ir D. Britanijoje pasitarimas dėl glaudesnio bendradarbiavimo. Pasitarime dalyvavo abiejų kraštų organizacijų valdybų nariai, vadovaujami pirmininkų: dr. V. J. Bylaičio iš Vokietijos ir arch. K. Tamošiūno iš D. Britanijos.

Pasitarime buvo apsvarstytos įvairios bendradarbiavimo formos ir nutarta tuos projektus perduoti abiejų organizacijų narių susirinkimams patvirtinti. Suvažiavimas nutarė pirmoje eilėje sustiprinti bendradarbiavimą spaudos leidimo ir platinimo srityje. Tas ypatingai liečia socialdemokratų žurnalą MINTIS, kuris yra leidžiamas Londone. Tartasi dėl santykių su vietos socialdemokratų partijomis pagyvinimo ir dėl reguliarių susitikimų tarp Europoje gyvenančių lietuvių socialdemokratų.

Pasitarimas ir draugiškas pobūvis, kuris vyko Lietuvių namuose, užtruko visą dieną. Pasidalinus nuomonėm, visais klausimais buvo susitarta, ir pasitarimo dalyviai išsiskirstė su gražiomis viltimis, kad, vietos organizacijoms glaudžiai bendradarbiaujant tarpusavyje ir su LSDP Užs. Delegatūra, darbas bus žymiai našesnis.

Antras ir platesnis susitikimas numatomas ateinančiais metais.

Svečiai iš Vokietijos aplankė Lietuvos pasiuntinybę ir apžiūrėjo "Nidos" spaustuvę.

J. V.

SĄŽININGA LEIDYKLA

Įžymi amerikiečių leidykla Rand McNally 1969 m. išleistame atlase "The International Atlas. Rand McNally & Company, Chicago, New York, San Francisco, 1969" šalia Estijos, Latvijos ir Lietuvos žemėlapio raudonai įrašė šią pastabą: "The Annexation of Lithuania, Latvia and Estonia in 1940 by the Soviet Union has never been officialy recognized by the Uunited States Government".

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams $7.00.

KAS SKAITO RAŠO, TAS DUONOS NEPRAŠO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA, TO NIEKAS NEPEIKIA.

KANADOS NAUJIENOS

SEPTYNIOLIKTOJI KANADOS LIETUVIŲ DIENA ir PROTESTO DEMONSTRACIJA

TRYS ŠIMTAI JAUNIMO ATLIKS PROGRAMĄ

Ruoškitės iš anksto dalyvauti Septynioliktoje Kanados Lietuvių dienoje spalio 9-10 dienomis St. Catharines mieste.

KUR GAUTI NAKVYNĘ?

St. Catharines yra turistų miestas. Vasaros metu daugybė keliautojų atvyksta iš Kanados, Amerikos ir Europos garsiojo Niagaros krioklio pažiūrėti. Nevisi jie randa patogius motelius ar viešbučius Niagara Falls mieste, ir dalis jų sustoja St. Catharines, nes Niagara Falls nuo čia tėra tik 10 mylių, o, be to, St. Catharines mieste nakvynės pigesnės ir čia ramiau.

St. Catharines moteliai nuo spalio 1 d. sumažina kainas.

Svečiams, atvykstantiems į Lietuvių dieną, patariame sustoti šiuose artimiausiuose prie patalpų, kur bus susipažinimo vakaras ir iškilmingas aktas bei koncertas, moteliuose - viešbučiuose:

Maywood Motel, 87 Meadowale Dr., tel. 934-2531-2.

Henley Hotel and Motel, Ontario St. ir Qe. Highway, tel. 934-3344 (Šis viešbutis priklauso viešbučių sąjungai).

Sustoję šiuose moteliuose, gausite gerą patarnavimą ir informacijų apie Lietuvių dieną.

Susipažinimo vakaras

Labai sunku yra išnuomoti didelę salę su sąlyga, kad rengėjai patys galėtų svečius aprūpinti valgiais ir gėrimais. Tą teisę salių savininkai pasilieka sau ir valgiams ir gėrimams nustato aukštas kainas.

Lietuvių dienos rengėjam pavyko išsiderėti patiems aprūpinti svečius valgiais ir gėrimais žemomis kainomis. Salės savininkas tik įspėjo rengėjus, kad į salę nepatektų neregistruotų gėrimų.

Susipažinimo vakaras įvyks spalio 9 d. 379 Ontario St. Salė bus atidaryta nuo 6 val. vakaro.

Smulkesnių informacijų gausite iš K. Jasevičiaus, 54 Ghent St., tel. 934-3433 arba iš V. Žemaitienės, 5 Bishop St., tel. 935-9060.

Šventės Inf.

Kaip jau žinoma, rugsėjis yra Lietuvių Bendruomenės mėnuo. Kiekvienas yra prašomas atlikti savo pareigą Bendruomenei — sumokėti solidarumo įnašą.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Balfo rūpesčiai

Dabartinė Balfo būstinės apylinkė tapo labai nerami, kai vietos gyventojų sudėtis kiek pasikeitė. Jau du kartu Balfo raštinė buvo apiplėšta — pavogtos rašomosios mašinėlės, išverstos durys, išdaužyti langai. Nuostoliai maži, nes Balfo raštinė buvo kukli, o pinigai laikomi banke.

Bet dabar jau kilo gyvas reikalas iš tos vietovės išsikelti. Namus tenka parduoti, ir įsikurti toje miesto dalyje, kur lietuvių tirščiau gyvenama. Balfo vadovybė nutarė atsiklausti visų grupių, kurios atstovaujamos Balfe, ar dabar turimas namas parduotinas ir ar įsigyti nuosavybę kitoje vietoje.

Tokį raštą gavo ir Lietu- Rugsėjo 19 d. Lietuvių Darbininkų draugijos susirinkusieji nariai vienbalsiai pritarė Balfo sumanymui išsikelti į kitą vietovę.

St. Briedžio paminėjimas

Prieš 45 metus spalio 1 d. teisininkas St. Briedis buvo prisaikdintas advokato darbui. Be to, St. Briedis jau įžengė į 71 metus. Lietuvių Darbininkų draugijos nariai, tai prisiminę, susimetė tas advokato St. Briedžio gyvenimo reikšmingas sukaktis paminėti, juo labiau, kad jis jau nuo seniai yra tos pačios draugijos valdybos iždininkas.. Taigi rugsėjo 19 d. įvyko Bručo svetainėje Lietuvių Darbininkų dr-jos narių susirinkimas.

Advokatas Steponas Briedis

Susirinkusieji, apsvarstę savo eilinius reikalus, susėdo prie stalų pasivaišinti ir St. Briedžio pagerbti.

Ta proga tų vaišių dalyviai savo kalbose iškėlė įvairius St. Briedžio nuopelnus. Prisiminta, kad jis jau kuris laikas vis yra išrenkamas ALTos ir SLA vadovybės iždo globėju, kad jis čia taip pat patarnauja ir įvairiais teisiniais patarimais ir už tas paslaugas neima jokio atlyginimo.

Jo sumanymu, ALTos vadovybė dėjo pastangas JAV parlamente ištirti Lietuvos okupacijos klausimą. Tada buvo sudaryta vadinamoji Kersteno komisija, kuri ėmėsi to darbo ir surinko dokumentus bei apklausinėjo liudininkus, kurie tos okupacijos vykdymo metu gyveno Lietuvoje. Visa toji medžiaga yra surinkta ir išspausdinta.

S. Briedžio pagerbime žodį tarė inž. A. Mačionis, J. Gaidys, Daunorienė, J. Gelgauda, S. Narkėliūnaitė, Žaliaduonis, J. Burklys, L. Šateikienė, P. Mačys, Krausienė, Šateika, M. Akelienė, Buivydienė, atvykusi iš Floridos, Zavadskas, A. Spūdys ir Zavadskienė. Paminėjimą pravedė ir žodį tarė B. Spūdienė. St. Briedis visiem padėkojo už pagerbimą. Jis veikiąs tai, ką ir kiekvienas doras lietuvis turįs dirbti.

Be to, tame pačiame susirinkime buvo nutarta suruošti Lietuvių Darbininkų draugijos 40 metų sukties paminėjimą.

Meno parodos

Natalijos Jasiukynaitės kūrinių paroda atidaryta rugsėjo 23 d. The Pen and Brush galerijoje, 16 E. Ten St., ir tęsis iki spalio 7 d. Ji atidaryta kasdiennuo 1 val. iki 5 val. vak.

Spalio 8-10 bus atidaryta visuomenininko, ALTos valdybos nario dailininko Juozo Bagdono dailės paroda. Ši paroda tuo įdomi, kad dailininkas savo kūriniuos vaizduoja buvusį Lietuvos partizanų gyvenimą. Vienas tų paveikslų bus 8 pėdų aukščio ir 20 pėdų pločio.

Dail. J. Bagdono kūrinių paroda bus 86-22 85th St., Woodhaven, N.Y.

Spalio 30 ir 31 d. bus atidaryta dailininkės Onos Paškienės paroda. Ji bus Kultūros Židinyje.

Rugsėjo 25-26 d. Kultūros Židiny vyko dail. Česlovo Janušo 40 metų kūrybinio darbo sukaktuvinė paroda.

Viešnia iš Floridos

Žinomo visuomenininko Jono Buivydo našlė Antuaneta Buivydienė, dabar gyvenanti Floridoje, Lietuvių Darbininkų draugijos narių susirinkimo proga atvyko į New Yorką. Ji ilgus metus buvo tos draugijos sekretorė, tad su jos nariais iki šiol nenutraukia ryšių.

Automobilio nelaimėje ji buvo sunkiai sužeista, ilgai gulėjo ligoninėje, išgyveno sunkias operacijas, bet pasveikusi, nors ir lazdos lydima, nutarė aplankyti New Yorke gyvenančius savo senus draugus ir pabuvoti L. D. draugijos narių susirinkime. Ji čia buvo nuoširdžiai pasveikinta ir pati tarė žodį.

Floridoje gyvena nemaža lietuvių, kurių žymioji dalis yra pensininkai. Ten gyvenimas ramus, oras geras ir sveikas. Lietuviai organizuoti, Miami veikia net du lietuvių klubai.

A. Buivydienė, paviešėjusi New Yorke, vėl grįš į Floridą. Ji ten turi savo pastogę, kaip ir daugelis kitų lietuvių.

J. Vlks.

Buvusio prezidento Eisenhowerio vaikaičio žmona Julie dabartinio prezidento Nixono duktė (vidury su sugipsuota koja), tariasi su buv. prezidentienės Eisenhowerienės deimantinio jubiliejaus jaunuolių komiteto narėmis. Jos tarėsi, kaip Eisenhowerienę pagerbti.

Tautybių savaitgalis

Centraliniame Parke

New Yorko miestas kasmet ruošia tradicinius įvairių tautų pasirodymus su šokiais, dainomis ir muzika. Toks pasirodymas įvyko ir šiais metais rugsėjo 18 ir 19 dienomis. Lietuviams atstovavo Jadvygos Matulaitienės tautinių šokių grupė, kuri savo skaičiumi ir repertuaro įvairumu nusipelnė entuziastingo publikos įvertinimo.

Po vėliavų parado į sceną, kuriame buvo nešama ir Lietuvos trispalvė, šį "Nationalities Weekend" oficialiai atidarė New Yorko miesto burmistro pavaduotojas Timothy W. Costello, šiltais žodžiais pasveikindamas visus programos dalyvius, svečius ir žiūrovus.

Lietuvių grupei teko pasirodyti šeštadienį. Tą dieną pasirodė gana tvirtos kitų tautų meninės jėgos, kurių tarpe ypatingo dėmesio susilaukė Brazilijos indėnai gitaristai "Los Indios Tabajaros", airių ir ukrainiečių šokėjų grupės, kiniečių muzikos ansamblis ir italų liaudies dainų choras. Lietuviai ir šioj aplinkoj savo tautai gražiai atstovavo ir savo pozicijas tinkamai atlaikė.

Neapsieita ir be netikėtų dalykų. Nors vėliavų parade niekas Sovietų Sąjungos vėliavos nenešė, bet po vienos pertraukėlės kažkokiu būdu scenoje tarpe dalyvaujančių tautų atsirado ir sovietinė vėliava. Tai pastebėjęs New Yorko Lietuvių Bendruomenės pirm. Aleksandras Vakselis, kuris organizavo lietuvių pasirodymą, rengėjams pareiškė protestą, kurio pasėkoje sovietinė vėliava be ceremonijų iš scenos buvo išnešta, o jis atsiprašytas.

Pasirodant ukrainiečių grupei, vieno kito žiūrovo akys pradėjo ieškoti Ukrainos vėliavos. A. Vakselis pastebėjo lyg tai piautuvo galą, kyšantį iš vienos pastatytos vėliavos. Užklaustas ukrainiečių grupės vadovas prisipažino nepastebėjęs, kad jiems pakišta sovietinės Ukrainos vėliava. Tuojau pat buvo pareikštas protestas rengėjams, ir nepageidaujama vėliava iš scenos buvo irgi išnešta.

Vėliau tautybių savaitgalio organizatoriai, pakartotinai atsiprašydami, paaiškino, kad vėliavos buvo užsakytos iš vienos vėliavas nuomojančios bendrovės pagal pateiktą sąrašą. Gavę vėliavas, rengėjai neapsižiūrėję, kas jiems buvo atsiųsta. Scenoje jie ištatė visas gautas vėliavas.

Į tautybių pasirodymą New Yorko miesto burmistras specialiais laiškais buvo pakvietęs ir dalyvaujančių tautų konsulus. Tarpe kitų valstybių konsulų dalyvavo ir Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis su žmona.

Rep.

STASIO VERTELKOS ĮPĖDINIAMS

Prieš metus mirė Stasys Vertelka, 74 metų amžiaus, Amerikoj žinomas kaip Stanley Wartelka ir Stanley Wort. Yra likę keli tūkstančiai dolerių, kuriuos galėtų paveldėti mirusiojo artimieji.

Giminės arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N.Y. 10024

ATLANTIC CITY, N.J.

Gera vieta pensininkams

Čia labai malonu gyventi žiemą ir vasarą. Tai labai gera vieta pensininkams. Norintieji gauti gerą kambari arti jūros, prašomi kreiptis adresu:

18 No Montpelier Ave., Atlantic City, N.J. 08401, tel. (609) 345-6009.

Išnuomoju kambarį su baldais. Patogus kambarys. Duodu privilegiją pasigaminti valgį. Gyvenu vienas. Dėl daugiau informacijų prašau skambinti telefonu: 384-3555.

Petras Lileikis, 118 So 3rd St. apt. 30, Brooklyn, N.Y. 11211.

(38)

KAIP MES VEIKIAME

New Britain, Conn.

Jeigu kas panorės parašyti, kada pirmieji lietuviai čia įsikūrė, tai sutiks sunkumų: nėra pasilikusių archyvų, o senųjų, dar tebegyvų, žinios skirtingos. Bet turimi duomenys nusako, kad pirmieji lietuviai čia savo pėdas įmynė prieš 85 metus.

Gyvenimas anais laikais paskatino lietuvius organizuotis ir įsigyti atramos taškus. Lietuviai katalikai religiniams reikalams susibūrė į religines organizacijas ir pradėjo statyti Šv. Andriejaus vardo bažnyčią, o kultūriniams ir socialiniams reikalams pasistatė dramos draugijos "Varpo" namus. Prie "Varpo" klubo buvo geras mišrus choras ir vaidintojų grupė. Tas vienetas N. Anglijoje buvo laikomas geriausiu. Savo išvykomis į kitus miestus jis garsino šios apylinkės lietuvių ir Lietuvos vardą. "Varpas" turėjo savo knygyną ir dabar dar prenumeruoja keletą laikraščių. Kad miesto valdybole lietuvių vardas buvo gerbiamas, tai byloja dar ir šiardien "Biruta" pavadinta gatvė.

Šv. Andriejaus bažnyčia yra didelė, iškili. Savo statyba teikia atsilankiusiam religinio orumo. Klebonai, kunigai čia būdavę kilnūs lietuviai. Kai 1951 m. atvykęs sutikau čia seniau įsikūrusius lietuvius, jie didžiavosi Šv. Andriejaus bažnyčia ir "Varpo" klubo ("Apšvietos") namais. Pasididžiavimas buvo pagrįstas, nes abu pastatai buvo dideli, lietuvių sunkiai uždirbtais pinigais apmokėti.

1950 m. čia apsigyveno apie 100 "dypukų". Intelektualų vos keliolika. Vėliau jie įkūrė LB apylinkę. Čia veikė šeštadieninė lituanistikos mokykla, o prie jos grupavosi ir visas atžalynas. Mokykla kasmet surengdavo visiems lietuvių vaikams Eglutę. Ta proga jaunimėlis parodydavo įvairius savo gabumus. LB apylinkė sustiprėjo, kultūrinė veikla nešė gerų vaisių, o kasoje atsirado įvairiems reikalams keli šimtai dolerių.

Bet laikui bėgant daug kas pasikeitė. Lietuvių šeštadieninei mokyklai labai sėkmingai 15 metų vadovavusi K. Marijošienė turėjo persikelti į Hartfordą, todėl iš mokyklos atsisakė. Mokyklos vedėju tapo vargonininkas Beiroris. Praslinkus vieniems kitiems metams, mokyklos tvarka iro. Buvo užuominų, kad tėvai vaikų nebenori leisti.

Tuo laiku klebonas Gurauskas suserga ir miršta. Naujuoju atkeliamas iš Waterbury klebonas Gradeck. Jis ir antras kunigas abu kalba gerai lietuviškai, bet buvusios lietuvių kalba pamaldos panaikinamos. Lietuviai nepatenkinti ir tą nepasitenkinimą neorganizuotai reiškia. Iš tikrųjų čia lietuvių ir šiandien dar daug, nes tik pensininkų ir šv. rožančiaus draugijose yra per 500 narių, o kiek dar paskirų tautiečių? Visi jie buvo įpratę ir toliau norėtų melstis lietuviškai, bet klebonas to jų noro negirdi.

Antras skaudus įvykis — šeštadieninės lituanistinės mokyklos uždarymas. Nors mokyklinio amžiaus vaikų yra 20-30, bet vedėjas ir keletas tėvų, tarp savęs pasitarę, mokyklą uždarė. Vedėjas dabar turi įsisteigęs savo muzikos grupę. Yra šeimų, kurios norėtų savo vaikus mokyti lietuviškai, bet artimiausia mokykla tėra tik Hartforde.

Šiais metais Vasario 16 d. minėjimą ruošė ALTaryba, talkininkaujama LB apylinkės. Vykdomuosius darbus atliko LB nariai.. Dėl pamaldų su klebonu tarėsi LB apylinkės pirmininkas. Bet — **iškilmingos pamaldos buvo ne lietuvių kalba, nei organizacijų atstovų, nei tautinės vėliavos nebuvo.**

Lietuviai, atsilankę į pamaldas, buvo nustebinti šia "naujove". Tokios pamaldos tai ne Vasario 16 minėjimas, o gyvųjų lietuvių laidotuvės. Pamaldose dalyvavo ir LB apygardos pirmininkas, kuris vėliau "Varpo" salėje kalbėjo apie Vasario 16 d. svarbą, bet nieko "nei matė, nei girdėjo", kas buvo bažnyčioje.

Kodėl mes taip veikiame? Kam savomis rankomis išdraskome paskutinius lietuvybės žiburėlius?

Vietos lenkų kolonija turi vidurinę mokyklą, 3 bažnyčias su lenkų kalba ir tai kalbai išlaikyti nuo š. m. pradžios prie kiekvienos miesto mokyklos šeštadieniais įsteigė 2 valandų lenkų kalbos mokymą. Moko visus, kas tik atsilanko.

Lietuviai, ar jūs, panaikindami atnašaujamas Šv. mišias lietuvių kalba, uždarydami lituanistinę mokyklą, nenuvertinate patys savo garbingos istorinės prabočių kalbos?

Alfonsas Burneika

AR TURITE NAUJAUSIĄJĄ

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę?

Tai Pulgio Andriušio, Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba.
Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina $5.

Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Daugiau nei pusė batų netinka dėvėti

Bloga avalynė gaminama ne tik Vilniuje, bet ir Kauno avalynės fabrikuose. Inspekcija viename fabrike tik vasario mėnesio 60 procentų produkcijos pripažino netinkama dėvėti. O Kauno "Raudonojo Spalio" fabriko vyr. inžinierius Komj. Tiesoje (liepos 11) skundėsi: ne mes vieni blogai dirbam. Neturime gerų klijų, dažų, stinga darbininkų. Jaunimas nemoka dirbti: šiandien jie siuva, ryt batus klijuoja — ir nė vieno darbo gerai nemoka... Kas kaltas — nesusigaudo nei fabrikų pareigūnai, nei spaudos atstovai.

Atnaujina Pažaislio vienuolyną

Atnaujinimo projekto vyriausia architektė yra Stefa Čerškutė. Pasak ją, vienuolynas atrodysiąs taip, kaip septynioliktajame amžiuje, kada jis buvo pastatytas ir italų dailininkų išpuoštas. Pastatai bus apšildomi elektra, automatinė sistema reguliuos oro drėgmę ir temperatūrą. Pastatus sups 5 ha apsauginė miško juosta.

Nauji daktarai

Chemijos mokslų daktaro disertaciją apgynė Kauno Politechnikos instituto docentas Juozas Bernatonis. Jo specialybė — pieno ir pieno produktų cheminės sudėties bei maistingųjų savybių tyrimai.

Vilniaus universitetas suteikė medicinos mokslų daktaro laipsnį Elenai Puodžiūnienei. Ji ištyrinėjo vaikų nereumatinių širdies raumenų pakenkimų paplitimą.

Vilniečio vadovėlis visoms sovietų mokykloms

Mokyklų mokslinio tyrimo instituto bendradarbis biologas Stasys Molis yra paruošęs nevieną vadovėlį Lietuvos mokykloms. Pernai buvo išleista jo sudaryta zoologijos chrestomatija, o šiemet Maskvos leidykla išleido S. Molio tokią chrestomatiją visoms Sovietų S-gos mokykloms.

Atnaujina Kauno rotušę

Jau baigiama iš vidaus ir lauko atnaujinti Kauno rotušė. Baltąja gulbe vadinama. Viduje beliko sutvarkyti parketas ir smulki apdaila. Uždengtas Panevėžiuko plytinės gamintomis raudonomis čerpėmis stogas, ir tuoj būsiančios dažomos sienos. Išorė bus baigta tvarkyti šiemet, o visi vidaus darbai — kitais metais.

Rotušė taps Santuokų rūmais.

* * *

Žymiam geografui, Lietuvos ežerų žinovui Vilniaus univversiteto prof. dr. Kazimierui Bieliukui rugpiūčio 26 d. sukako 70 metų amžiaus, bet tik vienas laikraštis tą sukaktį atsiminė, ir niekas jokio iškilmingo minėjimo nesurengė.

Kaip ten "įsisavina pažangią techniką"

Sovietų prekybininkams patiko užsieny "buržujų" seniai įvestos savitarnos parduotuvės, kur pats pasiimi norimą prekę ir prie kasos už ją sumoki. Tokių parduotuvių jau yra ir Lietuvoj.

"Tiesa" rugsėjo 19 d. išspausdino ilgą istoriją apie įvykį tokioje parduotuvėje Vilniuje Muziejaus gatvėje.

Įeinant į tokią parduotuvę, reikia palikti su savimi turėtą portfelį ar kokį kitą krepšį. Turėjusi palikti savo krepšelį ir autobuso konduktorė. Tame krepšely buvę ir autobuso bilietai. Kai ji apsipirkusi norėjo pasiimti savo paliktą krepšelį, jo neberado... Mat, paliktų daiktų niekas nesaugo ir už paliktus daiktus parduotuvės administracija neatsako. Taigi, piliečiai įsisavina pažangią techniką, o vagys — pažangių piliečių daiktus.

* * *

Kraštotyrininkei Mikalinai Glemžaitei sukako 80 metų. Ji daug dirbo, rinkdama liaudies audinius ir ruošdama spaudai lietuvių liaudies meno albumus.

* * *

Šią vasarą iš Maskvos į Palangą du kartu per parą skraidė didysis TU-124 lėktuvas, o mažesnis AN-24 vežiojo vasarotojus iš Charkovo.

GELBĖKIT MANO VYRĄ!

"Padėkite išgelbėti mano vyrą ir visus tuos, kurie, kaip ir jis, kenčia dėl savo įsitikinimų!"

Tokiais žadžiais kreipiasi atsargos generolo Petro Grigorenko žmona. Jos vyras nepaliauja kelti viešumon komunistų valdžios šunybes, todėl jis jau nekartą buvo suimtas, kalintas. Dabar jis yra įgrūstas į bepročių ligoninę "perauklėti".

Minėtas Grigorenkienės šauksmas pasiekė užsienį iš Sovietų Sąjungos slaptai išgabentame filme, kuris pavadintas "Sovietų Sąjungos žmogaus teisės". Filmą susuko amerikietis žurnalistas, kuris turėjo progos pasikalbėti su kaikuriais sovietinio režimo persekiojamais asmenimis, jų tarpe su Grigorenkiene, Levitinu-Krasnovu, Stalino įsakymu sušaudyto garsaus Raudonosios armijos generolo Jakiro sūnumi Petru, poeto Jesenino sūnumi Sergeju ir kitais.

Jie visi nepabūgo savo skundų įkalbėti į filmą, kuris jau buvo parodytas Londone. Filmas bus rodomas ir JAV-se ir transliuojamas per televiziją.

Kas laukia šių pagalbos šaukiančių žmonių, daug spėlioti netenka. Gautomis užsieny žiniomis, kaikurie jų jau buvo sovietinio saugumo organų tardyti ir suimti.

Nežinia, kiek jų šauksmas padės palengvinti persekiojamų padėtį, bet laisvasis pasaulis dar kartą labai akivaizdžiai išgirdo ir paregėjo, kokia sunki letena yra prispaudusi žmogų Brežnevo valdomoj Sovietų Sąjungoj.

Lietuvis gydytojas kovoje už savąją kultūrą ir laisvę

(Dr. Balio Matulionio paskaita, skaityta VIII-tame Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavime New Yorke 1971. IX. 4.)

(Tęsinys)

Jonas Basanavičius

Štai Jonas Basanavičius (1851-1927), 25 metus dirbęs medicinos darbą ne savame krašte, bet tolimoje Bulgarijoje. Kad ir gyvendamas svetur, Basanavičius buvo uolus tautos žadintojas: jis įžiebė pranašingąją "Aušrą", jis Didžiojo Vilniaus Seimo 1905 metais pirmininkas, 1918 metų Vasario Šešioliktosios Lietuvos nepriklausomybės atstatymo akto signataras, daugelio lietuviškų knygų autorius, Lietuvių Mokslo Draugijos Vilniuje įkūrėjas ir lenkų okupacijos metais tos draugijos saugotojas ir gynėjas. Gydytojas Jonas Basanavičius buvo lietuvių tautos atgimimo pranašas. Visą savo gyvenimą jis skyrė ne sau, bet atidavė savajai tautai. Ne be reikalo mes dabar Basanavičių vadinme Lietuvių Tautos patriarchu.

Vincas Kudirka

Kitas Lietuvos laisvės kovų prieaušrio dvasios galiūnas — Vincas Kudirka (1858-1899). Tai tautą iš dvasinio miego kėlusio "Varpo" tikroji siela, mūsų iškilus publicistas, rašytojas, Tautos himno autorius. Vincas Kudirka, kaip ir Jonas Basanavičius, visas savo jėgas buvo atidavęs savajai tautai, kad ji vėl būtų laisva. Net mirties patale okupantas rusas nedavė Kudirkai ramybės, o po jo mirties iškapojo net jo antkapio įrašą.

Jonas Šliūpas

Trečias Basanavičiaus ir Kudirkos laikų kovotojas už lietuvių tautos teises buvo Jonas Šliūpas (1861-1944). Tai vėlyvesnis "Aušros" redaktorius, drąsus laisvės kovotojas, tautinio susipratimo žadintojas. Rusų persekiojamas, Šliūpas buvo priverstas pasitraukti iš Lietuvos ir apsigyventi Amerikoje. Čia jis rado tūkstančius lietuvių išeivių, kuriuos lenkai buvo pradėję lenkinti per bažnyčią. Tada Šliūpas kreipėsi į kunigą Aleksandrą Burbą, taurų lietuvį patriotą, Lietuvoje maskolių valdžios ir lenkomanų persekiojamą. Kun. Burba 1889 m. atvyko į Ameriką ir pradėjo steigti lietuviškas parapijas. Taip Šliūpo atvykimas į Ameriką atnešė lenkinamiems lietuviams tikrą tautinį atgimimą — renesansą. Šliūpas veikė lietuvių tarpe gyvu ir spausdintu žodžiu. Sąmoningai neliečiu Jono Šliūpo būdo kontraversinių ypatybių, kadangi jos buvo ideologinio, o ne tautinio pobūdžio.

Antanas Buivydas

Artimas Jono Šliūpo bendradarbis buvo aušrininkas Antanas Buivydas (1856-1919). Besiversdamas gydytojo praktika, jis platino lietuvių spaudą ir už tai, policijos verčiamas, turėjo išsikelti į Turkestaną ir Kaukazą. Paskui grįžęs į Lietuvą, apsigyveno Kaune ir dėstė higieną Saulės mokykloje.

Vincas Pietaris

Iš anų Basanavičiaus - Kudirkos laikų iškeltinas gydytojas Vincas Pietaris (1850-1902). Tai didelis patriotas idealistas, "Varpo", "Ūkininko", bet labiausia katalikų laikraščių "Apžvalgos", "Tėvynės Sargo", "Žinyčios" bendradarbis. Lietuviškame darbe aktyviai reiškėsi, kad ir gyvendamas ne Lietuvoje. Vienas iš didžiųjų Pietario nuopelnų — giliai patriotinė istorinė apysaka "Algimantas", mielai ir šiandien jaunimo skaitomas.

Kazys Grinius

Neįmanoma trumpais žodžiais atpasakoti Kazio Griniaus (1866-1950) lietuviško kultūrinio ir politinio veikimo. Jis "Varpo" bendradarbis ir rėmėjas, draudžiamos lietuvių spaudos platintojas, dinamiškas ir nekompromisinis kovotojas su rusų okupacine valdžia Lietuvoje. Daug kartų rusų areštuotas, kalintas ir tremiamas. Ne tik carinių rusų, bet vėliau ir vokiečių nacių baudžiamas bei tremiamas. Nepriklausomoje Lietuvoje jis buvo Steigiamojo Seimo ir visų kitų Lietuvos seimų narys, ministras pirmininkas, Lietuvos respublikos prezidentas. Tremties metais Vokietijoje pagarsėjo, iškeldamas lietuvių vienybės šūkį: **Paskelbkime vieni kitiems amnestiją!** Šis tolerancijos principas ir šiandien mums tebėra aktualus.

Į "Aušros" ir "Varpo" bei kitų lietuvių tautinio atgimimo laikraščių bendradarbių būrį dar tenka įjungti visą eilę kitų gydytojų. Štai svarbesnieji

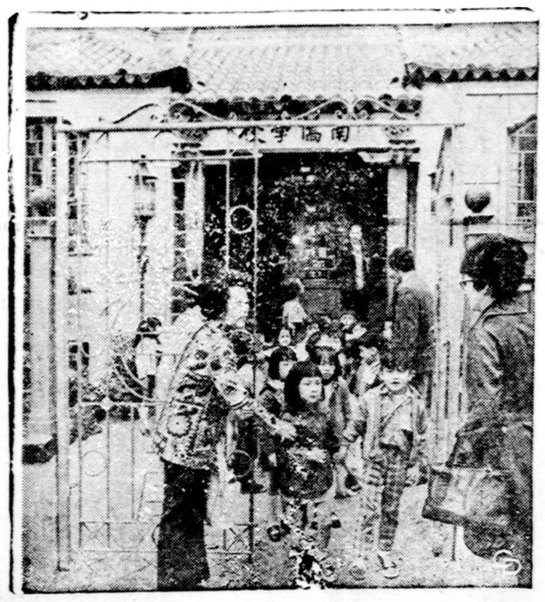

San Francisco kiniečiai priešinasi, kad jų vaikai vežami į tolimas nuo namų mokyklas, vykdant rasių maišymo politiką. Jie boikotuoja valdines mokyklas ir vaikus moko savo privatinėse mokyklose. Tokių mokyklų jie įsteigė net keturias.

Juozas Bagdonas

Profesorius Juozas Bagdonas (1860-1956), iškilus lietuvių draudžiamosios spaudos bendradarbis ir platintojas, už lietuvybę rusų žandarmerijos suiminėjamas, tremiamas į Rusijos gilumą, daugelio lietuviškų organizacijų aktyvus narys.

Vilius Bruožis

Mažosios Lietuvos tautinio atgimimo pionierius Vilius Bruožis (1843-1909) — taip pat "Aušros" ir "Varpo" artimas bendradarbis bei rėmėjas. Jis už tautinės sąmonės budinimą Mažosios Lietuvos lietuvių tarpe vokiečių buvo visaip persekiojamas, kurį laiką jam buvo atimtos net gydytojo praktikos teisės.

Juozapas Rugis

Juozapas Rugis (1858-1919) — aktyvus aušrininkas ir varpininkas, pats iš Prūsų gabenęs draudžiamą lietuvišką spaudą ir kitus įtraukdamas į tą konspiracinį darbą. Globojo ir šelpė studijuojantį lietuvių jaunimą, stipriai medžiagiškai rėmė lietuvišką spaudą jos draudimo metais, organizavo įvairias lietuviškas kultūrines ir ekonomines draugijas.

Jonas Spudulis

Jonas Spudulis (1860-1920) — aušrininkas ir varpininkas, tyrinėjęs lietuvių kalbą, rūpinęsis rašybos klausimais, talkinęs Juškos didžiojo lietuvių kalbos žodyno leidimo darbe. Povilo Matulionio padedamas, jau 1885 metais Tilžėje išleido pirmąjį lietuvių kalba aritmetikos uždavinyną.

Jonas Staugaitis

Jonas Staugaitis (1868-1952) — taip pat "Varpo" ir daugelio kitų laikraščių bendradarbis, įvairių lietuvikų organizacijų veiklus narys. Už lietuvišką veiklą caro žandarmerijos buvo persekiojamas ir kalinamas. Nepriklausomoje Lietuvoje — Steigiamojo Seimo vicepirmininkas, kitų Lietuvos seimų atstovas ir paskutiniojo demokratinio seimo pirmininkas. Per 22 metus redagavo "Medicinos" žurnalą, visą laiką prižiūrėjo ir taisė jo kalbą, kuri buvo verta pasigėrėjimo.

(Bus daugiau)

ISTORINIS VEIKALAS

Seniai laukta istorinė knyga **"Amerikos Lietuvių Taryba"** jau išspausdinta. Knygos autorius Leonardas Šimutis, ALTos įsteigėjas ir ilgametis ALTos pirmininkas.

Knygą "Amerikos Lietuvių Taryba" turėtų įsigyti kiekvienas lietuvis, nes ją perskaitęs sužinos, ką ALTa per 31 metus yra nuveikusi Lietuvos laisvinimo ir lietuvių emigracijos reikalais. Tuomet nebekils jokia abejonė, kodėl ALTą reikia remti moraliai ir materialiai.

Knyga yra įrišta į kietus viršelius ir gausiai iliustruota. Patraukli ne vien tik ją skaityti, bet ir pavartyti jos puslapius.

Knygos kaina $10.00.

ALTos Centro valdyba knygai išplatinti yra reikalinga talkos. Visuomenė prašoma ateiti jai į pagalbą — ne vien tik knygą įsigyti, bet ir ją platinti. Suinteresuoti asmenys knygos platinimu prašomi kreiptis šiuo adresu:

Amerikos Lietuvių Tarybos Centro Valdyba, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629.

Kostas Januška

ATSIUNTĖ PAMINĖTI

Aišvydo pasakos, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina $3. Išleido Lietuviškos Knygos klubas, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

Knygoje yra 20 pasakų. Ją galima įsigyti ir Keleivio administracijoje.

KAS DAUGIAU UŽDIRBA

Įvairių privatinių ir valstybinių įstaigų duomenimis, JAV-se daugiausia uždirba gydytojai. Jų yra 334,000, ir metinio uždarbio vidurkis — $40,550. Aišku, yra mažiau ir daugiau uždirbančių.

Į klausimą, kodėl jie daugiausia uždirba, atsakoma, kad yra gydytojų trūkumas. Pav., 1910 m. 100,000 gyventojų buvo 164 gydytojai, o 1967 m. jau tik 130. Šiandien tas skaičius yra dar mažesnis.

Po gydytojų, pagal uždarbio didumą, seka bankininkai, dantų gydytojai, medicinos mokyklų profesoriai, advokatai. Dvasiškiams tame sąraše tenka 245-ji vieta.

PATARIAMA ĮSIGYTI

šias K. Barėno knygas:

Tūboto gaidžio metai, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais viršeliais $3.15, kietais $3.75.

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina $6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — $5.00.

Lietuviškai angliškas žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina $7.00.

Testamentai

Įsigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį **"Kaip sudaromi testamentai".** Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — $3.00.

Imkit ir skaitykit knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

Įsigykite ką tik išėjusią Jurgio Glaudos knygą

Simas

Joje beletristine forma pavaizduota Simo Kudirkos tragedija Vigilant laive. Tos knygos kaina 3.00. Ją galite gauti ir Keleivio administracijoje.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA STASYS MICHELSONAS

— Ai di du, Maik! Kas girdėt ant svieto?

— Nesimato nieko gero, tėve. Vasara jau eina prie galo. Po kelių mėnesių bus ir žiema.

— Nu, tas tai ne naujiena, Maiki. Taip buvo ir pernai. Man daugiau rūpi politika. Va, pereitą kartą mudu šnekėjom, kad Chruščiovas pakratė kojas; o ką dabar apie jį kalba Sovietų Rusija?

— Užsienis dabar daugiau apie jį kalba, negu jo paties tėvynė.

— O ką sako užsienis?

— Yra visokių nuomonių, tėve, bet daugiausia kalbama apie jo vaidmenį sovietų politikoj: kaip jis iškilo, kaip pasikeitė ir kaip jis pakeitė griežtą Stalino diktatūrą į laisvesnį žmonių gyvenimą, o Staliną suniekino.

— Nu, o kaip jis iškilo? Juk seniau nebuvo apie jį girdėt. Kaip jis atsirado?

— Jis gimė 1898 metais Ukrainoj, Kursko gubernijoj, vargingo angliakasio šeimoj. Rodos, ir mokyklos nelankė, nes truputį paaugęs jau tarnavo piemeniu, ganė svetimus galvijus, o sustiprėjęs nuėjo dirbti anglies kasyklose. Skaityt ir rašyt pramoko savimokos keliu. Tai rodo, kad buvo gabus. Kilus revoliucijai, jis prisidėjo prie bolševikų. Buvo jau 20 metų amžiaus su viršum, kai Maskvoje įstojo amatų mokyklon ir tenai daugiau prasilavino. Buvo labai šnekus ir karštas kalbėtojas, padarydavo didelės įtakos į klausytojus. Ir taip iš menko piemenuko pasidarė milžiniškos valstybės vadas, kurį net Amerikos prezidentas gen. Eisenhoweris buvo pasikvietęs į svečius.

— Ar iš tikrųjų jis ganė kiaules?

— Savo raštuose, tėve, jis pats apie tai kalba. Sako: "Kai tik išmokau vaikščioti, tuojau pradėjau dirbti. Pirmiausia ganiau kapitalisto galvijus." Ir toliau rašo: "Fabrike aš dirbau vokiečiams. Po to aš kasiau anglį prancūzų valdomoj kasykloj. Dirbau ir belgams priklausančioj chemikalų dirbtuvėj. O dabar esu didžiulės Sovietų Sąjungos ministras pirmininkas".

— Ar tai labai aukšta valdžios vieta?

— Aukšta, tėve. Bet jis buvo ir pirmuoju komunistų partijos sekretorium. Kaip pirmasis partijos sekretorius, jis buvo viso pasaulio komunistų vadas; o kaip ministras pirmininkas arba premjeras, jis buvo sovietų vyriausybės galva. Turėdamas tiek galios, tėve, Stalinas buvo žiaurus diktatorius. Bet Chruščiovas stalinizmą prakeikė.

— Džiusta minut, Maik! O kai Stalinas mirė, kas užėmė jo vietą?

— Stalino vieton, tėve, buvo išrinktas Chruščiovas.

— Nu, matai! Reiškia, abu buvo tokie.

— Galėtų taip atrodyti, tėve, bet iš tikrųjų taip nebuvo. Praėjo beveik penkeri metai po Stalino mirties kol Chruščiovas įsidrąsino spirti į buvusio diktatoriaus grabą. Pirmiausia jis apsisaugojo nuo buvusių Stalino sėbrų ir panaikino jo slaptąją policiją. Tuo pačiu metu jis rinko ir rašė faktus apie Stalino piktadarybes. Ir ištyrė armijos karininkų ištikimybę. Dirbo penkeris metus, kol pasiruošė puolimui. Amunicijos surinko labai daug, ir, kai susirinko 20-tasis komunistų partijos kongresas, Chruščiovas pradėjo ataką. Kalbėjo ištisas šešias valandas, smerkdamas Stalino nusikaltimus valstybei, žmoniškumui, laisvei ir žmonių kraujo liejimui. Stalinas žudė ne tik vadinamus "buržujus", bet ir komunistus, buvusius partijos vadus, pirmuosius revoliucionierius, kuriuos tik jo slaptoji policija nužiūrėdavo neištikimais esant. Trokšdamas sau neribotos laisvės ir garbės, Stalinas buvo sukūręs "asmens kultą", kad jį visi garbintų, kaip žmonių "saulę", kaip kokį "dievą". Žemės reforma, kolchozų ir sovchozų steigimas buvo taip pat skaudus žmonėms eksperimentas. Žmonės nenorėjo savo žemių atiduoti priešinosi, todėl juos areštuodavo, grūsdavo į kalėjimus ir veždavo gyvuliniais vagonais į Sibirą. Taip Stalinas šeimininkavo ne tik Lietuvoje, bet visoj Rusijoj.

— Žinai, Maiki, kad ir Chruščiovas nebuvo daug geresnis. Nors jis žmonių nešaudė ir Sibiran jų nevežė, ale Stalino išvežtųjų nesugrąžino, kai užėmė jo vietą.

— Tas tiesa, tėve, išvežtųjų nesugrąžino, nors leido kaikuriems grįžti. Kodėl negrąžino visų, aš nežinau. Gal jam atrodė, kad tai būtų dar didesnis jiems vargas, nes pirma turėtas jų gyvenimas jau buvo suardytas, įvesti kolchozai. Dabar jau būtų reikėję kolchozus griauti. Gal būtų pasidariusi anarchija, gal ir kolchozų šalininkai sukiltų, nes tokių buvo. Juk buvusieji bežemiai nebuvo kolchozams priešingi, tėve.

— Nu, tai pasakyk, kodėl Chruščiovas buvo nuverstas?

— Bet kažin, tėve, ar iš tikrųjų jį nuvertė.

— Ar tu neskaitei gazietose, kad Kosyginas su Brežniovu išspyrė jį?

— Skaičiau, tėve, bet žinau, kad tos "gazietos" dažnai dalykus iškraipo, ypač, kai žinia liečia sovietų valdžią. Jei tik koks rašytojas pakritikuoja sovietų tvarką ar kas pabėga užsienin, gatvinė spauda tuojau triūbija, kad Rusijoj prasideda "revoliucija", komunizmui ateina galas. Tai noro galvosena.

— Tai ką, ar tu sakysi, kad Chruščiovas dar tebesėdi Kremliuje?

— Ne, tėve, Chruščiovas jau mirė, ir mirė jau nebūdamas valdžioje. Taigi turim klausimą, kaip jis su valdžia persiskyrė? Iš pradžios Amerikos spauda su džiaugsmu rašė, kad jis buvęs pašalintas. Bet vėliau, būtent, rugsėjo 13, Assaciated Press pranešė štai ką: "Partijos Centro Komitetas ir Vyriausiojo Sovieto Prezidiumas paskelbė rugpiūčio 15 d., kad jie sutiko priimti Chruščiovo prašymą atleisti jį nuo pareigų dėl pašlijusios jo sveikatos ir jau pažengusio amžiaus". Tai neatrodo, kad jis būtų iš tų pareigų "išspirtas", kaip Amerikos spauda džiūgavo anksčiau.

— O kokio jis buvo amžiaus?

— Jis buvo 70 metų, tėve.

— Ale neatrodo, Maiki, kad jo sveikata būtų nusmukusi. Jis buvo riebus, kaip bulius.

— Riebūs žmonės miršta greičiau, tėve, negu sausi. Jie paprastai miršta nuo širdies smūgio. Ir Chruščiovas turėjo tris tokius priepuolius; trečias jį pribaigė.

— Olrait, Maik, gal čia ir tavo teisybė.

NEW HAVEN, CONN.

O. Saulaitienei padaryta širdies operacija

Onai Saulaitienei St. Raphaelio ligoninėje rugsėjo 9 d. padaryta operacija — į širdį įdėtas specialus mechaninis prietaisas. Jis širdyje prisiūtas prie vožtuvėlių, kad padėtų reumato suvargintiesiems širdies vožtuvėliams varinėti kraują į gyslas ir užkimštų širdyje dėl minėto reumato atsiradusią skylę.

Operacija pasisekė gerai, bet ligonė turės pasilikti ligoninėje dar 5-6 savaites, kol sustiprės.

IŠ PIETŲ AMERIKOS

ARGENTINA

Susivienijimas minėjo 57 m. sukaktį

Argentinos Lietuvių Susivienijimas yra seniausia lietuvių šalpos organizacija. Liepos 9-10 dienomis paminėta jos 57 metų sukaktis.

Liepos 9 d. po pamaldų parapijos sodely prie lietuviško kryžiaus padėtas vainikas, valdybos pirm. R. Stalioraitis pasakė kalbą ir perskaitė mirusių narių sąrašą, dar kalbėjo P. Meilutis ir A. Arlauskas.

Po pietų buvo iškilmingas susirinkimas, dalyvaujant apie 600 asmenų. Minėjimui vadovavo Leopoldas Stankevičius.

Įnešus Lietuvos ir Argentinos vėliavas, sugiedojus Argentinos ir Lietuvos himnus, Jungtinis Šv. Cicilijos ir Aušros choras padainavo lietuviškų dainų. Chorui dirigavo Vyt. Padvalskis, pianinu skambino Leonora Mikučionienė. Vėliau ėjo sveikinimai. Šeštojo skyriaus pirm. Ant. Sadukas, baigęs sveikinimą, centro pirm. R. Stalioraičiui įteikė auksinį medalį su įrašais iš Lietuvos himno.

Pabaigai jaunimas suvaidino "Paparčio žiedą", padainavo daug gražių dainelių ir pašoko tautinių šokių. Solo dainavusi Silvija Stankevičiūtė, pasirodo, turinti tikrai gražų balsą.

Veikaliuką režisavo Irena Stankevičienė ir Olga Zabarauskaitė-Casas, akordeonu grojo jaunuolis Juozas Romeika.

Tos dienos programa baigėsi vaišėmis.

Kitą dieną buvo iškilminga vakarienė, į kurią taip pat susirinko gausus būrys. Joje dalyvavo net 40 atvykusių iš Cordobos (900 kilometrų nuo Buenos Aires). Jos skyriaus atstovas P. Meilutis pasakė gražią kalbą ir dėkojo už cordobiečių pakvietimą.

Vakarienės metu buvo paleistas laimėti didelis auksinis medalis, kurį pagamino cordobietis Romualdas Jospaitis. Jis pats jį ir laimėjo, bet atsisakius buvo paleistas antrą kartą. Tada laimė nusišypsojo Susivienijimo sargui. Tuo būdu tas medalis davė gražaus pelno.

Kitą dieną Cordobos lietuviai aplankė Lietuvių senelių židinį ir kitas įdomesnes Buenos Aires vietas. Visi džiaugėsi, kad pradėti statyti seneliams namai. Kaikurie tą darbą parėmė ir dosnia auka.

Susivienijimas šiandien yra turtingiausia ir gausiausia lietuvių organizacija. Ji turi bene 9 žemės sklypus, padovanotus 7-8 mil. pezų vertės namus ir kitokio turto. Vis tai vieningo darbo vaisiai. Tik vieningi būdami, įveiksime visas kliūtis.

Juozas Šiušis

IŠ URUGVAJAUS PADANGĖS

Uždraudė užsienio propagandą

Urugvajus, kaip demokratiškiausias Pietų Amerikos kraštas, leido laisvai veikti komunistų, fašistų ir kitokių kraštutinumų partijoms. Jo durys buvo atviros visokių užsienio kraštutinių propagandai. Įvairūs ekstremistai Urugvajų vartojo kaip tiltą, per kurį jie siuntė propagandos medžiagą į tas Pietų Amerikos respublikas, kuriose jos platinimas uždraustas.

Ta propaganda taip smarkiai didėjo ir jos žalingi padariniai taip išaiškėjo, kad rugpiūčio 17 d. buvo išleistas įsakymas, kuris draudžia tų ekstremistų propagandos medžiagą iš užsienio įvežti. Tuo būdu užkirstas kelias tonų tonoms žurnalų, knygų, plokštelių ir panašių patiekalų, ateinančių iš komunistinių kraštų. Buvo pranešta užsienio paštams, kad jie minėtos medžiagos nesiųstų, nes ji bus konfiskuojama.

Apsčiai tokio propagandinio lesalo gaudavo ir lietuviai komunistai.

Pavasaris už durų — lietuviai sukruto

Prabėgo žiema su savo įkyriuoju "pampero" vėju, prašvito pavasaris. Dienos ilgesnės, saulė glosto švelniau, grįžta paukščiai, medžių lapeliai pradėjo prasikalti..

Kartu pradėjo atgyti ir lietuvių visuomeninis gyvenimas. Jau pradedamos ruošti gegužinės ir kitokie renginiai.

Dėmesio centre dabar yra pradėtas statyti Edvardo Jusio Shangrile vasarvietėje paaukotame sklype vasarnamis. Skuba jį baigti,. kad dar šią vasarą jaunimas galėtų jame praleisti atostogas. Sklypą, kaip jau sakyta, E. Jusys paaukojo visai lietuvių kolonijai, todėl daug kas vasarnamio statybą remia lėšomis arba savo darbu. Reikia tikėtis, kad vasarnamis bus baigtas numatytu laiku.

Paleido po 244 dienų

Sausio 8 d. Urugvajaus riaušininkų organizacijos, vadinamos Tupamaros, pagrobė Anglijos diplomatą Geoffrey Jacksoną. Už jį buvo pareikalauta paleisti visus suimtus tupamaros narius, bet vyriausybė nesutiko. Tada riaušininkai iškasė į vieną kalėjimo celę požeminį tunelį ir pro jį išvedė iš kalėjimo 106 kalinius. Jie beveik visi buvo tupamaros nariai. Po poros dienų buvo paleistas ir minėtas anglų diplomatas, kuris išbuvo pagrobtas 244 dienas. Jis tuojau išvyko į Angliją.

Tupamaros dar laiko pasigrobę 4 žymius krašto asmenis. Tikimasi, kad jie bus paleisti prieš rinkimus, kurie bus lapkričio mėnesį.

Albinas Gumbaragis

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams $7.00.

CHICAGO, ILL.

Altos sekretorius atostogose

Dr. Vladas Šimaitis, Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius, su šeima rugsėjo 11 dieną išvyko vieno mėnesio atostogų. Jį pavaduoja dr. Kazys Šidlauskas, ALTos centro valdybos vicepirmininkas.

Visais ALTą liečiančiais reikalais prašome kreiptis adresu:

2606 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Telefonas 778-6900—01.

ŠEIMAI PAPIGINTA LĖKTUVAIS KELIONĖ

Civilinės Aviacijos įstaiga šiomis dienomis aprobavo tam tikrą papiginimą ilgą atstumą lėktuvu keliaujančioms šeimoms. Tuo papiginimu daugiausia galės pasinaudoti keliaujantieji tarnybos ar biznio reikalais, kurie norės drauge pasiimti ir savo žmoną ar vaikus.

Tokiu atveju kelionė iš New Yorko į Los Angeles šeimos galvai kainuotų $326 į abu galu, o drauge skrendančiai žmonai ar kitam šeimos nariui tik $106.92.

Toks papiginimas galios nuo 1971 m. spalio 1 dienos.

Deja, tokios papigintos kelionės laikas yra apribotas: išvykoj tegalima užtrukti tiktai k e t u r i a s dienas.

IR ARABŲ LAIKRAŠČIŲ SUNKI PADĖTIS

New Yorke sustojo ėjęs seniausias arabų laikraštis JAV-se Al-Choda, įsteigtas 1898 m. Philadelphijoje, o kitais metais perkeltas į New Yorką. Pradžioje jis buvo savaitraštis, vėliau išėjo 6 kartus per savaitę. Mažėjant skaitytojams, laikraštis prieš 5 metus pradėtas leisti tik du kartu per savaitę.

Kadangi skaitytojų skaičius vis mažėjo, o išlaidos padidėjo, tai metinė prenumerata buvo pakelta net iki $25. Bet ir tuo būdu negalint galų su galais suvesti, leidėja (laikraščio steigėjo dukterėčia) nutarė laikraštį sustabdyti.

Laikraštis buvo įsteigtas kovoti dėl arabų išsilaisvinimo iš turkų valdžios.

Kaip matome, visų mažumų laikraščių padėtis sunkėja.

IŠ KALĖJIMŲ RIAUŠIŲ ISTORIJOS

Neseniai Atticos kalėjime buvusios riaušės pareikalavo net 41 kalinio ir įkaitų gyvybės. Panašių riaušių šio krašto kalėjimuose yra buvę nemažai, bet aukų skaičiumi Atticos riaušės pralenkia tik 1930 m. buvusios riaušės Ohio valstijos kalėjime. Tada sukilę kaliniai padegė kalėjimą, kurio užrakintose kamerose sudegė 317 kalinių.

JAU SPAUSDINAMAS

"KELEIVIO" 1972 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik $1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1972 metų kalendorius. Nesivėlinkite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

BUVO $4, DABAR TIK $2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už $2, iki šiol ji kainavo $4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Kitos tokios knygos neturime.

KELEIVIO prenumerata--gera dovana

MOTERŲ SKYRIUS

VINCAS KRĖVĖ

Kukis ir Gugis

(Ištrauka)

Yra Dainavos šaly nedidelis kaimelis, apie kurį nedaug kas yra girdėjęs. Tasai kaimelis vadinasi Ramūnai. Jis tarp girių tarpukalnėse pasislėpęs. Keliai į jį smėliuoti, jog jais nei pėsčias prieisi, nei važiuotas prisikasi. Laukų ten žmonės turi daug, bet žemė menkutė, daugiausia smėlynai, todėl josios didesnė pusė nebedirbama, dirvonuoja, skujynais apaugusi.

Gyveno tame kaime du garsūs tarp savųjų vyrai Jonas Kukis ir Kazys Gugis.

Pirmasis buvo turtingas ūkininkas, doras, darbštus ir dievobaimingas žmogus, todėl buvo visų gerbiamas vyras. Antrasis buvo vargšas žmogelis, neturėjo nei ūkio, nei žmonos, nei vaikų, gyveno vienui vienas, kaip pirštas, dūminėje trobelėje su mažučiais langeliais. Didesnė jų dalis buvo skalomis užtaisyta, nes stiklai seniai jau buvo išbyrėję. Pati trobelė buvo mažutė, žemutė, pakrypusi, ramsčiais paremta; stogas samanotas, kupstais suaugęs, vietomis visai kiauras.

Jono Kukio aruodai buvo visuomet, net vasaros pabaigoje, pilni, o tvartai įvairaus plauko ir rūšies gyvulio. Svirne šatros lūžte lūžo taukų bandomis, lašinių paltimis, kumpiais, dešromis. Jis turėjo daugel gražaus rūbo ir padaro. Kas šventadienis, ir patsai švariai pasirėdęs, ir žmona gražiai pasipuošusi, ir vaikai, kaip kažkokio pono, išlepinti, išpuošti, važiuodavo Merkinėn, bažnyčion. Ir važiuodavo ne bet kaip, tik gerų porą arklių pasikinkę, nudažytoje, gerai apkaustytoje bričkoje, o padaras buvo vis diržinis, su žvangučiais, su blizgučiais, jog ir didelis ponas nepasigėdytų tokiu vežimu važiuoti.

Kazys Gugis niekuomet neturėjo nei aruodų, nei tvartų, nei vežimų. Ir rūbo teturėjo tiek, kiek ant nugaros, bet neaimanavo, nesiskundė savo likimu, kad vargšas, kad nieko neturįs.. Bažnyčioje buvo retkarčiais — du, tris kartus per metus, ir eidavo visuomet pėsčias. Vasarą nuo senų seniausių laikų ganydavo ūkininkų gyvulius, skerdžiaudavo, valgydavo svetimą, avėdavo ir dėvėdavo irgi svetimą iš eilės pas kiekvieną ūkininką. Žiemą, kai ganyti nebeganė, eidavo uždarbiauti: būdamas jaunesnis pasisamdydavo ūkininkams javus kulti, eidavo miškan medžių kirsti, o pasenęs ieškodavo lengvesnio darbo — šerdavo ūkininkų gyvulius, kapodavo malkas, piaudavo pašarą, net imdavosi vilną kedenti, plunksnas plėšyti...

Ką uždirbdavo — pravalgydavo, o ko nepravalgydavo — tuojau pragerdavo.

Joną Kukį visi gerbdavo, kaipo pasiturintį ūkininką, protingą vyrą ir gerą žmogų, nors kaikas jam pavydėdavo, o daug kas, ypač iš jaunimo, labai nemėgdavo. Ir iš tikrųjų jisai buvo geras žmogus, net patys jam nepalankiausi žmonės negalėjo to nuneigti. Jis dažnai gelbėdavo kitus nelaimėje — vienus geru patarimu, antriesiems sunkioje valandoje pinigų paskolindavo, vėl kitus šelpdamas javu ar kad ir pašaru. Gerą patarimą duodavo žmonėms veltui, už "dėkui", kaip sako. Už paskolintus pinigus imdavo palūkanas, bet žmoniškas ir niekados pinigais.. Kiek paskolinai, tiek jam grąžink, o už palūkanas dieną kitą pašienauk, atsiųsk žmoną ar dukterį, jei turi suaugusią padėti javus nuimti, ar kitą lauko darbą nudirbti, dienelę paarti ar paakėti...

Mėgo senas Kukis, net neprašomas, duoti kitiems patarimus, o jei kas nepatikdavo, tai pabarti, pamokyti. Pamato žmogų, kažką veikiantį ne taip, kaip jam patinka prieina, pakalba, kas jam atrodo negera, išpeikia, pamoko.

Susirenka kur šventadieniais jaunimas, ima linksmintis, žaisti, triukšmą kelti, jog net skamba kaimas juokais, dainomis ir dainuškomis, senas Kukis jau čia pat. Pastovi, kur jaunimas žaidžia, pasižiūri ir neiškentęs vienam kitam bernui pirštu pagraso, vieną kitą mergaitę pagėdina, pagaliau ima barti visus.

— Kaip nesigėdinate, bernai, tokius niekus krėsti! Pasimelstūte geriau, apie Dievą pagalvotūte... O štai dabar tik mergas tvirkinate...

— Dar mes, dėde, jauni esame. Suspėsime dar apie Dievą pagalvoti... — atsikerta kuris drąsesnis.

— Jauni!.. Suspėsite!.. O ar žinai, ką tau rytdienai Dievas gamina, ištvirkėli? Gal dar vakaro nesulauksi.. Štai tau ir bus — jauni.

Nusigręžia senis ir nueina zurzėdamas, linksmą nuotaiką jaunimui sugadinęs.

Sekmadieniais, namo iš bažnyčios parvažiavęs, sėdėdavo po langu ir kibindavo kiekvieną vėliau grįžtantį kaimyną. Sustabdys, prakalbins, paklaus, kodėl tiek ilgai užtruko miestely, pabars, kam be reikalo gyvulį ilgai alkino. O jei kaimynas dar šiek tiek linksmesnis, išmovęs kelis stikliukus daugiau, negu reikia, ne tik išbars, bet dar primins jam ir mirties valandą...

Visa tai ne labai mėgo žmonės, bet kentė. Ką bedarysi, geras žmogus, doras, ne blogo pamoko, ne už gerą pabara...

(Bus daugiau)

Septynerių metų karalienė — Susan Akin iš Meridian, Miss., išrinkta "Little Miss Hemisphere 1972".

Bernardas Brazdžionis

RUGSĖJO SPINDULIAI

Jie krinta, tartum obuoliai prinokę,
Ir bėga pažemiu — ugniniai kamuoliai,
Jie kaip patrakę šoka šitą šokį —
Rugsėjo saulės paskutiniai spinduliai.

Jie krinta į rudens sodus,
Ir į vagas, ir į dirvonus pakelėj,
Ir aukso upėm rieda į rudens aruodus
Rugsėjo saulės paskutiniai spinduliai.

Jie krinta, tartum žaibas, tau į širdį,
Gyvybės žiedu žydi vystančioj gėlėj,
Ir skamba, it vynu tave nugirdę,
Rugsėjo saulės paskutiniai spinduliai.

(Iš autoriaus poezijos rinktinės "Poezijos pilnatis". Ši puošniai išleista stambi knyga, kurioje telpa visų Bernardo Brazdžionio poezijos rinkinių geriausieji eilėraščiai, dar gaunama ir Keleivio administracijoj. Jos kaina — $10. Patartina kiekvienam poezijos mėgėjuo "Poezijos pilnatį" įsigyti, nes jos laida jau baigiasi).

Ar verta šypsotis?

Emocijos — tai ypatinga psichinė būklė, pasireiškianti bendara organizmo reakcija į įvairius faktorius. Džiaugsmas ir liūdesys, pasitenkinimo būsena ir pasibiaurėjimas, pyktis, baimė, sielvartas ir pasididžiavimo jausmas — tai vis įvairūs emociju atspalviai. Žmogų visada lydi vienas ar kitas jausmas. Net miego kokybė bei sapnu turinys siejasi su emocine būkle.

Psichologai skirsto emocijas į jausmus, afektus, aistras ir nuotaiką.

Nuotaika — ilgalaikė emocinė būsena, nuspalvinanti žmogaus elgesį, pasireiškianti ramumu, linksmumu, susijaudinimu, liūdesiu, baimingumu ir kt.

Afektas — trumpalaikis, bet labai ryškus emocinis protrūkis (pyktis, susižavėjimas, siaubas, sielvartas ir kt.), lydimas ryškių vegetacinių ir biocheminių poslinkių organizme.

Aistra — emocinė būsena, pasireiškianti ryškiu potraukiu ir į tam tikrą tikslą nukreiptu aktyvumu.

Sveikas, patenkinamose sąlygose gyvenantis žmogus paprastai turi teigiamas emocijas, kurios tonizuoja jo veiklą ir organų funkcijas. Neigiamos emocijos — nemalonių faktorių išdava. Sudėtingos būsenos, kurios yra visuomenės, šeimos ar kolektyvų auklėjimo išdava, atsiranda, žmogui pasiekus aukštesnio intelektualinio išsivystymo. Tai aukštesnės, tik žmogui būdingos emocijos, vadinamos jausmais. Jiems priskiriamas ilgesys, pareigos jausmas, meilė, patriotizmas ir kt. Kalba, žodžiai leidžia žmonėms perduoti vienas kitam savo žinias, patirtį, mintis, paguodą, pranešti apie savo emocinę būklę.

Žmogaus jausmai ir nuotaika atsispindi jo eisenoje, judesiuose, veido išraiškoje, širdies ir žarnyno veikloje. Akių spindesys, mimika, kūno laikysena praneša, ar žmogus gedi, ar džiaugiasi. Organizme yra vadinamoji autonominė (vegetacinė) nervų sistema, kuri reguliuoja širdies ritmą, kvėpavimą, kraujagyslių tonusą, žarnyno judesius, šlapimo bei prakaito išskyrimą. Emocinių pergyvenimų metu vegetacinė nervų sistema jaudinama, todėl žmogui pakinta pulsas, kraujo spaudimas, kvėpavimas ir kitos funkcijos.

Baimės, pykčio ar kitų emocijų pergyvenimų laikotarpiu kraujuje padidėja hormonų koncentracija, dėl to siaurėja kraujagyslių spindis, kyla kraujospūdis, didėja cukraus koncentracija kraujyje, greitėja medžiagų apykaita.

Ilgalaikėms neigiamoms emocijoms tęsiantis, žmogus gali susirgti kraujospūdžio liga, opalige, cukralige, arteroskleroze, steno kardija, širdies infarktu, egzema, gliaukoma, o dažniausiai — neuroze. Išsivysčiusiose šalyse beveik kas dešimtas žmogus serga neuroze. Ypač šiomis ligomis dažnai serga administracijos, ūkio darbuotojai ir pedagogai, nes jų emocijos reiškiasi bendraujant su daugeliu žmonių. O santykiai tarp žmonių neretai labai sudėtingi ir sužadina daug jausmų.

(Bus daugiau)

MOTERYS ATRODYS VĖL MOTERIŠKAI

The Boston Globe korespondentė Virginia Bohlin, apžiūrėjusi Jordan Marsh madų centre iš New Yorko atvežtų drabužių parodą, paraše, kad šio rudens mados yra labai moteriškos. Moterys atrodys kaip moterys, dėvinčios taip, kad patiktų vyrams. Žodžiu, drabužiai bus tokie, kurie moterims patiks dėvėti, o vyrams žiūrėti...

PAPŪGA IŠGĄSDINO VAGIS

Londono priemiety vagys įsilaužė į butą ir pradėjo ieškoti, ką pagrobti. Staiga jie išgirdo iš kito kambario balsą: "Kas ten? Lauk iš čia!" Vagys išsigando ir iššoko pro langą. Juos pastebėjo policija ir suėmė. Teisme paaiškėjo, kad vagys mokytos papūgos balsą palaikė žmogaus balsu, todėl ir pabėgo.

ROMANAI

Birutė Kemėžaitė, SUDIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina $4.50.

Anatolijus Kairys, IŠTIKIMOJI ŽOLĖ. 254 psl. romanas, kaina $5.00.

Birutė Pūkelevičiūtė, — RuGSĖJO ŠEŠTADIENIS. premijuotas romanas, 237 psl., kaina $5.00.

Jurgis Gliauda, LIEPSNOS IR APMAUDO ĄSOČIAI, premijuotas romanas, 304 pusl., kaina $4.00.

Alė Rūta, VIENIŠI PASAULIAI, romanas, 265 psl. kaina $3.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.75.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166pusl., Kaina $2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 28(psl., kaina $3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS. II tomas 428 psl., kaina $4.00.

[illegible]tr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais $3.15 kietais viršeliais $3.75,

Aloyzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl kaina $3,00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 46(psl., kaina $4.50.

Juozas Svaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romana iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl kaina $2.50.

Alė Rūta. KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl. kaina $3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina $2.50

MINDAUGO NUŽUDYMAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina $3.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, romanas, 365 psl., kaina $5.

Jeronimas Ignatonis, LŪŽIAI, 301 psl., kaina $3.00

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — $6.00.

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausieji visų jo išleistų knygų kūriniai. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina $10.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai. Prano Gailiaus iliustruoti 72 didelio formato puslapiai puošniai išleista knyga, kaina $5.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina minkštais viršeliais $3. kietais — $4.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tiruonis. 176 psl., kaina $5.00.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai premijuota knyga, 80 psl., kaina $2.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina $4.00.

Ką tik gavome:

Aišvydo pasakos, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina $3.00.

Sudiev! Aš išeinu..., romanas, parašė Birutė Kemėžaitė, 294 psl., kaina $4.50.

Ištikimoji žolė, romanas, parašė Anatolijus Kairys, 254 psl., minkštais viršeliais kaina $5.00.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 177 psl., minkštais viršeliais kaina $4.00.

Septintoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 24 autoriai, 464 psl., kaina kietais viršeliais $5.00, minkštais — $4.50.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina $10.00.

Mes valdysim pasaulį, L. Dovydėno atsiminimai, du tomai, I tomas 268 psl., II t. — 248 psl. Kiekvieno tomo kaina $4.00.

Geroji vasara, romanas, parašė Česlovas Grincevičius, 261 psl., kaina $5.00.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina $5.00.

Už laisvą lietuvį, parašė kun. M. Valadka, 409 pls., kaina $5.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina $4.00.

12 knygų už $2

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

$3.80, bet visos kartu par-

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina $3.05, bet visos kartu parduodamos už $2.

Vietinės žinios

Trylikametė didvyrė Teddy Dizon iš Cambridge, Mass., Tarptautinės ugniagesių viršininkų draugijos apdovanota aukso medaliu už savo motinos, 5 brolių ir seserų išgelbėjimą, namuose kilus gaisrui.

Filosofija kultūros klube

Praeitą šeštadienį Bostono LB Kultūros klubas pradėjo naują susirinkimų sezoną. Iki šiol kultūros klubo programose jau būta paskaitų nuo medicinos patarimų, sekso ir meno ligi astronomijos, bet dabar dar tik pirmą kartą paliesta filosofija, nors šis dalykas gal arčiausiai kultūros stovi.

Doktoranto Kęstučio Girniaus tema "Dabarties filosofijos du poliai — Kierkegaard ir Wittgenstein" galėjo atrodyti bus sunkokai virškinama margokų interesų klubo lankytojų. Bet lieka tik pasigėrėti, kad Kęstutis Girnius, Bostone išaugęs ir čia cum laude baigęs Harvardo universitetą jaunas intelektualas, klausytojus maloniai nustebino ir savo erudicija, ir lietuvių kalba, ir sugebėjimu pateikti pasirinktą temą. Sklandžiu ir precizišku žodžiu jis išklostė ir egzistencializmo pirmtako S. Kierkegaard, ir vadinamos lingvistinės mokyklos pradininko L. Wittgenstein mąstymų esenciją, jų įtaką filosofijos mokslo raidai, su švelnia ironija pristatydamas klausytojams ir patį filosofijos mokslą, ir susilaukė ne tik rimto gausiai susirinkusiųjų dėmesio, bet ir karštų aplodismentų.

Kęstutis Girnius kultūros klubo lankytojams buvo šviesus jaunosios kartos pavyzdys, kokių tegalima tik kuo daugiausia laukti: išsimokslinęs, nepraradęs nė vieno lietuvių kalbos žodžio, o taip pat ir gyvo ryšio su lietuvių visuomene.

Mirė Alfonsas Kalvaitis

Praeitą penktadienį, rugsėjo 24 d., širdies priepuolio ištiktas, staiga mirė veterinarijos gydytojas Alfonsas Kalvaitis. Jis buvo pašarvotas J. Caspero laidotuvių įstaigoje, kur sekmadienio vakare įvyko paskutinis su velioniu atsisveikinimas, į kurį atsilankė didelis būrys velionio ir jo šeimos bičiulių.

A. Kalvaičio našlei Marijai, sūnui Algiui ir visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Jaunimo vakaras

Mieli kolegos ir kolegės,

Kviečiame visus ateiti į Bostono Korp! Neo-Lithuania **"Initium Semestri"**, kuris įvyks spalio 2 d. šeštadienį, ALTS-gos namuose, 484 East 4th St., So. Bostone.

Pradžia 7:30 val. vakaro. Įžanga $1.00.

..Ateikit pasilinksmint nors vieną kartą prieš sunkaus mokslo pradžią.

Iki pasimatymo!

Valdyba

Kortų vakaras

Šį šeštadienį, spalio 2 d. 8 val. vak., parapijos salėje, 492 E. Seventh St., rengiamas kartų vakaras (Whist Party). Rengėjos — Ona Griganavičienė ir jos duktė Vanda Kiely. Bus brangių ir gražių dovanų. Vėliau bus kavutė su užkandžiais. Rengėjos kviečia gausiai dalyvauti.

Kandidatuoja į mokyklų tarybą

Lietuvių kilmės John A. Minavich kandidatuoja į Cambridge, Mass., mokyklų tarybą.

Iš pasiučiausio kumeliuko išauga geriausias arklys.

Temistoklis

(505-406 p. Kr.)

Pasiturinti vidurinio amžiaus našlė ieško 50-55 metų gyvenimo draugo, — rimto, nerūkančio, turinčio automobilį. Rašyti: R. P., 5402 31st Ave., Gulfport, Fla. 33737.

KAM REKLAMUOTI TINKA VEIDAS?

"Europos Lietuvis" rugpiūčio 10 d. rašo, kad Londono skelbimų tyrinėjimo įstaigos nuomone D. Britanijos užsienio reikalų ministras Alec Douglas-Home turįs tobulą veidą sūriams reklamuoti, buvęs premjeras Harold Wilson — arbatai, o dabartinis premjeras Ted Heath — javainiams (cereals).

Ar tokia nuomone yra patenkinti tų veidų savininkai, tai jau kitas klausimas.

KAS YRA PASAKOJAMA APIE EINŠTEINĄ

Pasakojama, kad garsusis mokslininkas Albertas Einšteinas buvęs nepaprastas išsiblaškėlis kasdieninio gyvenimo reikaluose. Jis negalėjęs rašyti mašinėle ar vairuoti automobilį, nes tai jam atrodė "perdaug sudėtingi veiksmai". Jis pamiršdavo laiku eiti gulti, arba miegodavo, kol jį pažadindavo. Pamiršdavo ir valgyti. Atvykęs į Princetono universitetą profesoriauti, jis kartą pamiršo, kur gyvenąs, ir prašė studentą parodyti, kame gyvena prof. Einšteinas.

"PRIŠALDĖ" 4 DARBO DIENŲ SAVAITĘ

Kaikurios įmonės, vienos dar tik bandymui, o kitos ir pastoviai, jau buvo pasišovusios įvesti 4 darbo dienų savaitę, mokant dabartinį 5 darbo dienų savaitės atlyginimą. Tokį bandymą bent kelių mėnesių laikotarpiui ir dar tik 290 tarnautojų norėjo daryti ir John Hancock draudimo bendrovė. Mat, tikimasi, kad darbininkai tą pačią savaitinę darbo normą atliks ir per trumpesnį laiką ir turės daugiau laisvų dienų. Gi laisvom dienom žmonės daugiau perka, daugiau pramogauja, o nuo to ir visokeriopa apyvarta didėja.

Deja, dabar, užšaldžius algas, nuomas ir kainas, ir 4 dienų savaitės planas buvo sutrukdytas, nes, mokant už 4 darbo dienas tiek pat, kiek ir už 5, tenka daugiau atlyginimo už vieną valandą., o tai jau esąs draudžiamas algų kėlimas...

Tikimasi, kad 4 darbo dienų savaitės klausimas vėl atgys, kai baigsis "užšaldymo" laikotarpis lapkričio 13 dieną.

NETINKA KANDIDATAI Į LAKŪNUS

Kaip žinoma, Egiptas dabar kone visus ginklus perka iš Sovietų Sąjungos. Bet reikia paruošti ir specialistų, kurie tuos ginklus sugebėtų vartoti. Didžiausias rūpestis — lakūnų paruošimas, kuris reikalauja ilgesnio mokymosi. Tam apmokymui Egiptas daug jaunų kandidatų į lakūnus siunčia į Sovietų Sąjungą. Bet dabar pranešama, kad didelis jų skaičius iš Sovietijos grąžinamas atgal namo, nes tie jaunuoliai yra permenkos sveikatos ar neturi reikalingo bendro išsilavinimo. Tai Egiptui sudaro sunkią problemą: sovietinių lėktuvų yra daugiau, negu juos sugebančių valdyti lakūnų.

PRATĘSĖ PRIVALOMĄ KARO PRIEVOLĘ

Birželio 30 d. nustojo veikti privaiomos karo prievolės įstatymas. Nuo to laiko naujokai nebuvo šaukiami.

Kongresas ilgai ginčijosi dėl to įstatymo pratęsimo. Pagaliau ir senatas sutiko pratęsti privalomos karo tarnybos įstatymą dar 2 metam.

Norėdamas paskatinti stoti į kariuomenę daugiau savanorių ir tuo būdu po dviejų metų sudaryti tik savanorių kariuomenę, kongresas smarkiai pakėlė karių algas.

Dabar pradedantis tarnybą kareivis per metus gavo $3.165, o numatyta mokėti $4.872, pradedantis leitenantas dabar gavo $7.807, gaus $8,659, kapitonas, gavęs $13,516, gaus $14,501. Pulkininkas gaus $26.389, o pilnas generolas —$42.725.

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1971

Alyva kūrenamos

šilto oro krosnys

Rytdienos įrengimas

Savybės:
Produktingumas
Grožis
Ekonomija

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais..

10 metų garantija.

$395.

Namams šildyti
Geriausias pirkinys

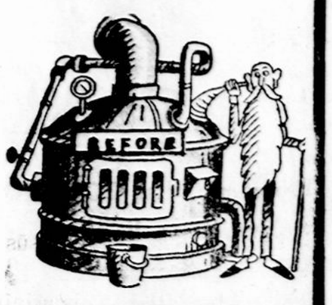

FUEL CHIEF
Oil Heating Equipment

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena

FORTUNA FUEL Co.

Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass. 02169
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną
Skambinti telefonu: 436-1204

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už $2.50 (sulankstomas) ir už $3.50 (sieninis).

Lietuviai ir žemaičiai, ar galvijai esame? Argi tėviškos kalbos niekad nebmokėsime?

D. Poška

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išeivijos laikraštis, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se $8.00

Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

ŽIEMOS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Kaina $599.00

IŠVYKSTA IŠ BOSTONO 1971 GRUODŽIO 23

Norintieji su šia grupe keliauti prašomi kreiptis į

Trans--Atlantic Travel Service

390 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

Jo pirmas numeris ką tik išėjo. Jis gaunamas ir Keleivio įstaigoje. Kaina $2.00.

Šiame numery yra šie įdomūs straipsniai:

Kam reikalinga Mintis (vedamasis).. J. Vilkaitis: Praeityje besidairant; J. Valaitis: Lietuvos politinių partijų išeivijoje dabartis ir ateitis; J. Va.: Socialistų Internacionalas ir Lietuva; J. Vilčinskas: Socializmas Lietuvoje; J. Vlks.: Kipsą Bielinį prisiminus; Jonas Pakalka: Steigiamojo Seimo Lietuvos Socialdemokratų (LSPD) frakcija; Lietuvos pavergimas; Rusų demokratinis sąjūdis ir jo programa; Pasauly pasidairius (Socialistinio sąjūdžio apžvalga); Ed. Cinzas:Mergaitė su apelsinu; K. Barėnas: Saprai; V. Žilinskaitė: Juokai.

Žurnalą leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užs. Delegatūra.

Redakcijos ir administracijos adresas: Mintis, Lithuanian House, I Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain.

Minties atstovai JAV-se: J. Valaitis, 1521 So. 50 Ave. Cicero, Ill. 60650.

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

New Yorke "MINTIS" gaunama "Darbininko" administracijoj (910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221) ir "Romuvos" knygyne (8420 Jamaica Ove., Woodhaven, N.Y. 11421).

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus.

Siųskite $5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už $1,000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Netvarka akis bado, bet nuo jos dar niekas neapako.

Vietinės žinios

1971 M. SPALIO 16 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 V. VAK.

So. Bostone Lietuvių Piliečių d-jos III a. auditorijoje

ruošiamas

VAKARAS su sekstetu

Programą atliks BOSTONO VYRŲ SEKSTETAS, vadovaujamas komp. JULIAUS GAIDELIO.

Vakaro pranešėja aktorė RITA AUSIEJŪTĖ.

Užkandžiai — Baras — Šokiai — Gros R & M Trio.

Stalus po 10 asmenų prašoma rezervuoti pas Vytautą Eikiną, tel. 961-3523.

Auka $3.50.

Iki malonaus pasimatymo —

BOSTONO VYRŲ SEKSTETAS

BALFO VAJUS

Balfo skyrius nuo spalio 1 d. iki lapkričio 14 d. skelbia piniginį vajų. Būkime visi dosnūs!

Amerikiečio sonata lietuvių melodijomis

Kompozitorius John Bovicchi, gerai žinomas Bostono lietuvių visuomenei, parašė naują veikalą — sonatą smuikui ir fortepionui lietuvių liaudies melodijomis. Panaudota apie 12 melodijų, paimtų iš K. V. Banaičio 100 liaudies dainų rinkinio.

Šią sonatą jis dedikavo smuikininkui Izidoriui Vasyliūnui.

Sunkiai susirgo Pranas Mučinskas

Veiklus kolonijos narys, Balfo skyr. pirm. Pranas Mučinskas paguldytas Carney ligoninėje, kur jam padaryta operacija.

Nuoširdžiai linkime ligoniui greitai pasveikti.

Padidėjo So. Bostono lietuvių kolonija

Rugsėjo 25 d. Julijos-Onos vardais pakrikštyta Marijos ir Vytauto Ivaškų pirmagimė duktė.

Tai septintoji velicnio Aleksandro ir Onos Ivaškų keturių sūnų atžala.

Sveikiname naująją lietuvių kolonijos narę, jos tėvus ir senelę.

Mūsų spaustuvės bendradarbiui

GEORGE DAVIS,

jo tėvui mirus, reiškiame gilią užuojautą.

Keleivio redakcija ir administracija

N. ir A. Griauzdės keliauja

Šiomis dienomis gavome Noros ir Aleksandro Griauzdžių rugsėjo 19 dieną rašytą laiškelį:

"Gerb. redaktoriau, štai ir vėl keliaujame po kraštą. Šį kartą rudens pasižiūrėti. Teko šiaurėje ir sniegu pasidžiaugti. O šiaip oras šaltas, bet puikus keliauti. Jau sukame namų link."

Kol laikraštis pasieks skaitytojus, mūsų bičiuliai N. ir A. Griauzdės gal jau bus sugrįžę ir į Bostoną.

S. ir R. Kondratų šeima susilaukė prieauglio

Skirma ir Ramūnas Kondratai neseniai susilaukė pirmojo sūnelio, kuris pakrikštytas Vidmanto ir Antano vardais.

Sveikiname jaunąją lietuvišką šeimą ir jos atžalyną.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 9 d. 6:30 val. vak. Bostono lituanistinės mokyklos banketas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje.

Spalio 16 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos III aukšto salėje Bostono vyrų seksteto koncertas-vakaras.

Spalio 17 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje akademija prel. M. Krupavičiui pagerbti.

Spalio 24 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos 3 a. salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens parengimas "Šurum-Burum"

Spalio 30 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje lietuvių respublikonų rengi-lietuvių respublikonų vakaras.

Spalio 31—lapkričio 13 d. City Hall parodų salėje Anastazijos ir Antano Tamošaičių audinių ir tapybos paroda, kurią rengia skautų Židinys.

Lapkričio 7 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje Sandaros moterų klubo našlių banketas.

Lapkričio 14 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salėje Balfo metinis renginys.

Lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos didžiojoje salėje Lietuvos kariuomenės atkūrimo 52 metų sukakties minėjimas.

Lapkričio 28 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salėje Šv. Petro parapijos choro koncertas.

1972 m. sausio 2 d. Bostono lituanistinės m-los Kalėdų Eglutė So. Bostono Liet. Pil. dr-jos salėje.

"AKVARIUMAS - PETORAMA BROADWAY"

654 E. Broadway, So. Boston, Mass., tel. 269-9842

Žemomis kainomis, mokant dalimis, galima įsigyti prancūzų, skotų, vokiečių aviganių ir kitų veislių šuniukų. Kačių, jūrų kiaulyčių ir kitų naminių žvėrelių. Tropikų ir kitokių žuvelių. Paukščių: papūgų, kanarėlių ir kt. ir jiems maisto, narvelių, žuvims laikyti indų ir gyviams visokių papuošalų. Be to, iš katalogo galima užsisakyti šunis ir kt.

Prašome atvykti ir įsitikinti.

Savininkai G. ir I. VOSSAI

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnis
ĮPĖDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisomo laikrodžius žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštelę. Kaina $6.00.
Paštu nesiunčiame.

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apravo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
AND
TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis. Numatoma, kad skarelių kainos pakils.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Laisvės Varpas
Lietuvių Radijo Valanda
Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127
☐ Krosnies aptarnavimas
☐ Automatinis įpilimas
☐ Patogios mokėjimo sąlygos
☐ Pilnas šildymo įrengimas
Skambinkite
268-4662

South Boston Savings Bank
ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500
DABAR
už 90 dienų įspėjimo indėlius moka 5½ %
už visus kitus indėlius moka 5¼%
Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo prisk aitomi nuošimčiai — Pilnas draudimas
Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuoši mčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių.
Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.
Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Trans-Atlantic Travel Service
DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA
Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.
Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skarytes, lietpalčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja
Globe Parcel Service, Inc.
Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per
Podarogifts Inc. skyrių Bostone
Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12
390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761